

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

82 M. 14 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1968 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 2 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 C.

Ekspozicijos kampelis iš naujai atidaryto lietuvių liaudies meno muziejaus buv. Tiškevičiaus rūmuose, Palangoje. Šiuose rūmuose (pirmajame aukšte) jau keleri metai veikia unikalus Gintaro muziejus. Lietuvių liaudies meno ekspozicija įrengta antrame aukšte pagal A. Mikėnaitės ir A. Stravinskienės projektą. Palangą kasmet aplanko keli šimtai tūkstančių vasarotojų.

Lietuva - Londono parodoje

Earl's Court, Londone, Anglijoje, rugpiūčio 6 d. atidaryta Sovietų paroda, kurioje dalyvauja ir Lietuva. Paroda tęsis 18 dienų. Lietuva dalyvauja atskirame 30 pėdų platumo skyriuje, kuriame atvaizduojama Lietuvos pažanga kultūroje, mene, muzikoje, pramonėje, žemės ūkyje, statyboje, moksle ir visose kitose srityse.

Parodai Londone vadovauja A. Sakalis. Jai ruošti daugiausiai dirbo architektai T. Baginskis, S. Stoškus, G. Baginskienė.

Išpūdingiausi yra vitražai - Vilnius, Lietuvos sostinė.

Parodą puošia skaidrusis ir nešlifuotas gintaras, raštuoti kilimai, įvairiaspalviai lietuviški gėrimai, televizoriai, radijo aparatai, magnetofonai, baldai ir t.t. Parodoje virs 400 įvairių suvenyrų - vyzdžių, kurie eksportuojami į kitas valstybes. Rodomi virs 135 pavadinimų įvairių produktų. Tarp jų Anglijai pažįstamas dar iš prieškarinių laikų skanusis Lietuvos bekonas. Viso apie 2,500 eksponatų, kurie išstatyti 1,800 ketvirtainių pėdų plote.

Parodos dienomis dalyvaus ir Lietuvos saviveikliniai ansambliai. Kauno žemės ūkio

instituto šokėjų ansamblis į Angliją išplaukė liepos 27 d. ir po koncertų Londone vyks į Prancūziją dalyvauti ten vykstančioje tarptautinėje šokių šventėje.

Tarptautinėse parodose Lietuva vis daugiau pasižymi ir tai turbūt paskatino 1970 m. žemės ūkio ir pramonės parodą surengti Lietuvoje, naujame Vilniaus rajone Lazdynai, kuri bus nuolatinių parodų vieta. Jai įrengti darbai jau vykdomi. Juos tvarko architektas V. Čekanauskas.

Šioje parodoje iš ankstopa-kviesta dalyvauti ir Anglija.

Lietuvių delegacija pas republikonus

A. J. Suster, atstovaujantis "Special Foreign Language Media Service", iš republikonų konvencijos Miami, Floridoje, atsiuntė pranešimą, kuriame rašoma, jog republikonų partija buvo prašoma savo programoje patvirtinti JAV nusistatymą nepripažinti Sovietų aneksijos trijų Pabaltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Ta proga primena, kad lietuvių delegacija dalyvavusi republikonų platformos komiteto posėdyje liepos 29 d. Miami, Floridoje, pageidavo, kad JAV "panaudotų savo įtaką ir visas įmanomas priemones paveikti Sovietų Sąjungą ištraukti iš Baltijos valstybių savo karines ir policines jėgas, taip pat suteikti progos Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojams laisvai išsirinkti savo valdžias."

Lietuvių delegaciją sudarė ALTo pirm. Eugenijus Bartkus, dr. Pijus Grigaitis ir Vytautas Abraitis.

ALTo vardu Bartkus pareiškė, kad Lietuva, Latvija ir Estija esančios tik "Sovietų kolonijos rusų komunistinėje imperijoje, politiškai pavergtos ir ekonomiškai išnaudojamos." Toliau Bartkus pareiškė, kad tos valstybės yra rusinamos.

ALTo vicepirm. dr. P. Grigaitis priminė, kad prie dabartinės Sovietų S-gos santvarkos negalima tikėtis laisvės nei Rusijoje nei Baltijos kraštuose.

Vyt. Abraitis, atstovavęs AL Tautinę Sąjungą, pabrėžė, kad prie dabartinės administracijos daugelio valstybių problemos iškeliama Jungtinėse Tautose, tuo tarpu kai dėl Baltijos valstybių bylos vyrauja kankinanti tylą...

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Kitų tautybių atžvilgiu, didrusiai Sovietijoje gyvenime elgiasi ne kaip vyriausiasis brolis, bet kaip didelės valstybės šovinizmu apsirijęs vilkas, nors iš šimto Sovietijos gyventojų tik 55, kitataučių 45. Todėl kartkartėmis kas nors jų pašaukiamas padeklamuoti nuobodulio pasaką, esą "marksistinė lenininė politika (kurios didrusių partija menamai prisilaikanti), girdi, "nuosekliai tautas vedanti į visišką nacionalinio klausimo - vieno sudėtingiausių žmonijos išsivystyme - išsprendimą." Taip Vilniaus Tiesoje pasakoja filosofijos daktaras E. Bagramovas. Girdi, didrusiai (tiesa, daktaras vengia juos įsakmiai įvardinti) tai ne Mao "šunrevoliucionieriai", kurių politika esanti "nacionalinių kalbų slopinimas, kitataučių valdininkų ujimas ir tyčiojimas iš nacionalinių žmogaus jausmų."

* * * *

Neseniai anglų kalba išleisti leninisto-komunisto ukraino Čornovilio laiška didrusiems dirigentams verčia manyti, kad, tautybių atžvilgiu, didrusiai netoli bėgę nuo Mao kinų. Vakaruose besisvečiaus lietuvė akademikė anuosyk pareiškė: "Jūs, užsienio lietuviai, visai nesuprantate, kas Lietuvoje dabar dedasi: mes ne komunizmo bijome, bet rusinimo."

"Šį įkyrų, nepateisinamą, Lietuvos darbo masėms nepriimtina, rusinimą pastebi kiekvienas užsienio lietuvis, vos tik penkioms dienoms į Lietuvą įleidžiamas. Pavyzdžiui, koks gi būtinumas lietuviškuose rajonuose partijų sekretoriais

Tęsiama 4 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

O. Ivaskienė (viduryje) tarp savo "pagyvenusių" šokėjų Kennebunkport, Maine. Jie ten linksmina vasarotojus, atvykusius poilsui į pranciškonų vasarvietę.

Pranciškonų vasarvietė Kennebunkport, Maine. Ivaskienės vadovaujami "pagyvenę" šokėjai ruošiasi kadrilui.

PAGERBS LIETUVĄ PRIE AŽUOLO

Marylando lietuviai rugpj. 25 d. suvažiuos į sostinę Annapolis ir prie lietuviškojo ažuolo, kuris ten buvo pasodintas 1936 metais (atvežtas iš Lietuvos) paminės Lietuvos 50 m. nepriklausomybės sukaktį.

Grįžę iš Annapolito lietuviai susirinks Lietuvių salėje (851 Hollins St.), kur bus bendri pietūs.

* J. Grigaliūnas iš Clevelando pakviestas būti tėsėju latvių filatelistų draugijos parodoje Manger viešbutyje, kur bus paminėta Latvijos nepriklausomybės 50 m. sukaktis.

* Vytautas Širvydas, Vienybės redaktorius liepos 2 d. sulaukęs 70 m. amžiaus, viešėdamas Kennebunkport, Me. susitiko su buv. Darbininko redaktorium A. Knežiu, kuris neseniai minėjo savo 65 metų gimimo sukaktį. Knežys nusiskundė, kad Darbininko redakcija jo gimtadienio net neprisiriminė.

Mirta Alicia Roksėnaitė Buenos Aires (Argentinoje) Rambyno taut. šokių grupės šokėja ir vadovė Simanauskienė (Veličkaitės) padėjėja Gintaro vasarvietėje Union Pier Mich. ir Marija Petruškevičiūtė.

Millausko ir E. Sulaičio šeimos Union Pier, Mich. kurortiniame miestelyje, kur vasaros mėnesiais atostogauja tūkstančiai čikagiečių.

E. Sulaičio nuotraukos

V. Širvydo nuotraukos

Lietuviai Kalifornijoje

* Kun. Dr. Petras Celiūšius, nuo 1964 metų dirbęs pastoracijos darbu Los Angeles šv. Kazimiero parapijoje, liepos 29 dieną išvyko į St. Louis, Mo., kur yra skiriamas šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonu.

* Kun. Benjaminas Uždavinys, marijonas, seniau pava-

davęs kun. Ant. Valtušką išvykusį atostogų, atvyksta į Los Angeles padėti kunigams pastoracijos darbe. Jo nuolatinė gyvenamoji vieta yra Tėvų Marijonų Seminarija, Clarendon Hills, Ill.

* Jonas ir Bronė Venckai, iš Boston, Mass., atvyko į Los Angeles nuolat gyventi ir įsikūrė netoli lietuvių parapijos. Jie čia rado ir du savo sūnius inžinierius, kurie nuo seniau su šeimomis čia

gyvena. Jiems daug padėjo įsikūrti Jadvyga ir Kazys Karužai, kurių dukra yra ištekėjusi už Venckų sunaus. Nuo šio rudens į Los Angeles atsikelia ir jų dukra Danutė, dantų gydytoja, kuri šį pavasarį, atlikusi trijų mėn. Cal. universitete praktiką, iš karto išlaikė egzaminus ir gavo leidimą verstis praktika. Jos vyras R. Giedraitis taip pat yra dantų gydytojas-chirurgas. Nuo šio rudens Los Angeles turės du liet. dantų gydytojus.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDEDLIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujama prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITĖS į mūsų vienintelę čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti sluntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAS

UŽKANDŽIAI
PIETŪS
VAKARIENĖ

ĮVAIRŪS
ŽUVIES
PATIEKALAI

GERI VALGIAI ĮVAIRŪS
GĖRIMAI PRIEINAMOMIS
KAINOMIS

810 Chestnut St.
Philadelphia

Lietuviškoje Chicagoje

Motery choras, kuris dainavo III JAV ir Kanados taut. šokių šventėje.

E. Sulaičio nuotrauka

Lietuviškos veiklos sausra

Po tautinių šokių šventės Lietuvos veikla Chicagoje beveik sustojo. Teberengiamos tik gegužinės, kurias žmonės vis mažiau lanko. Tik viename Balzeko Lietuvos Kultūros muziejuje veikla nenutrūksta ir vasaros mėnesiais. Ten rugpjūčio 3 d. buvo atidaryta komercinio dailininko Anthony Juknio piešinių paroda.

Dariaus-Girėno 35 m. skridimo į Lietuvą sukakties paminėjimas šiemet buvo gana menkas. Taip pat skystas atrodė ir Pavergtųjų tautų paradas Chicagos vidurmiestyje, nors lietuviai ten buvo reprezentuoti nemažu tautiečių būriu, tačiau jie atrodė labai "neparadiškai".

Visuomenininkas Povilas Dirks kalba Chicagos Alvudo organizacijos vakarojime.
E. Sulaičio nuotrauka

Golfo pramoga

Lietuvių Prekybos Rūmai rugpjūčio 21 ruošia tradicinę Golfo Dieną. Programa vyks Silver Lake Country Club, Orland Park, Ill. Žaidimai prasidės 9 val. ryto, o vakarienė-pramoga ir dovanų įteikimas 6, 30 val. vak. Bilieto kaina \$12,50 (vien vakarienei \$7). Šiuo metu Rūmams vadovauja sumanus vyras -- dr. Joseph B. Jerome.

A. Laurinčiukas Chicagoje

Žurn. Albertas Laurinčiukas, kuris atvyko antrą kartą žurnalistiniam darbui į Ameriką, savo 40 dienų kelionėje po Ameriką, trims dienoms buvo sustojęs ir Chicagoje. Ji į šią kelionę pakvietė Tarptautinė žurnalistų Sąjunga New Yorke. Įvairiose vietovėse juo rūpinasi turistinės organizacijos, kurių globa svečias yra labai patenkintas. Keliauja kartu su žmona ir 12 m.

Pagerbs Antaną Olij

Chicagoje, Jaunimo Centre, rugpjūčio 24 d. bus paminėta Antano A. Olio 70 m. gimimo sukaktis ir jo mirties dešimtmetis. Jis gimė 1898 m. rugpjūčio 25 d. ir mirė 1958 m. birželio 3 d., sulaukęs beveik 60 m. amžiaus.

ANTANAS A. OLIS

A. Olio mirties dešimtmečio minėjime kalbės jo ilgametis draugas adv. Lapinskas. Meninę programą atliks solistė Dalia Zakaraitė iš Rockford, Ill. ir kiti menininkai, vadovaujant muzikui Dariusui Lapinskiui.

A. Olis buvo unikonas; jis buvo gimęs Amerikoje; čia baigė aukštuosius teisininko mokslus, I Pas. karo metu atliko pareigas JAV laivyno tarnyboje; buvo aukštasis Chicagos miesto pareigūnas, populiarus amerikiečių tarpe. Nors Lietuvoj niekad nebuvo, buvo vienas turiausių lietuvių, pasiūkusių Lietuvos ir lietuvių reikalams. Jo gyvenime, matyt, jo tėvas, lietuviškų knygų platintojas ir laikraščio "Lietuva" leidėjas, turėjo didelės įtakos.

shingtone, nepasitaręs su Vienybe ir Clevelando Dirva.

"... Kad Tautinė Sąjunga stiprėtų Amerikoje mes turime išlaikyti tą trikampį - Chicago - Clevelandas - New Yorkas," Olis sakydavo.

Apie A. Olij ir jo tėvo įnašą į Amerikos lietuvių gyvenimą Vienybėje dar bus rasoma plačiau.

Jeigu jis šiandien būtų gyvųjų tarpe, neabejojame, kad bendravimo su Lietuva klausimas kitaip būtų įvertintas. Jis buvo plačių pažūrų ir didelių užsimojimų asmenybė, kuris mokėjo bendradarbiauti ir su skirtingų pažūrų grupėmis, amerikiečių ar lietuvių gyvenime. (vt)

A. Olio tėvas, Antanas Olsauskas, išleido ir išplatino per 400,000 lietuviškų knygų; buvo dienraščio "Lietuva" leidėjas Chicagoje, bet mirė nepalikdamas jokių turty.

A. Olis buvo vienas nuosirdžiausių Vienybės rėmėjų. Jis nerengė jokio žygio Wa-

Svečiai iš P. Amerikos

Uragvajaus liet. tautinių šokių šokėjai ir būrelis Argentinos jaunimo, privačiai atvykęs į tautinių šokių šventę, po šventės Chicagoje dar ilgokai svečiavosi, o kai kurie lankė ir kitus miestus.

Dvi merginos: Marija -- Ines Petruškevičiūtė ir Mirta-Alicia Rukšėnaitė ilgiam laikui čia pasiliko, kadangi jos nutarė padirbėti Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich. netoli Chicagos. Ten liepos mėn. viduryje buvo suvažlavęs gana didelis jaunimo būrys iš Uragvajaus bei Argentinos ir ten jie visą savaitgalį linksminosi.

Petruškevičiūtė yra gimusi Uragvajuje ir dabar gyvena Montivideo mieste, kur šoka Gintaro taut. šokių grupėje su kuria ir atvažiavo į JAV. Rukšėnaitės gimtinė yra Argentina ir ji šoka Buenos Airės taut. šokių grupėje Rambynas, kurioje eina vadovės padėjėjos pareigas. Kadangi ši grupė taip pat rengėsi važiuoti į taut. šokių šventę į Chicago, bet dėl lėšų stokos negalėjo to padaryti, šventės rengėjai pasiūlė, jog atvažiuotų bent vadovė. Kuomet ši (Simanuskienė) dėl kitų įsipareigojimų negalėjo to padaryti, prisijėjo vykti Rukšėnaitė. Kartu su ja atvyko ir jos 18 m. amžiaus brolis Eduardas Rukšėnas ir 19 m. jaunuolis Juozas Deveikis.

Rukšėnaitė lankėsi ir jubiliejinėje skautų stovykloje, kur ji (kartu su Povilu Debesiu iš Uragvajaus) turėjo progos uždegti pirmąjį laužą. Ji labai žavėjosi gražiu priėmimu Amerikoje, sakydama, jog ją Amerikos lietuviai laiko kaip vienos šeimos nariu. Nors ir gimusi Argentinoje, ji dar tebekalba savo tėvų kalba.

(e.8.)

SLA SEIME CHICAGOJE - dešinėje Antano Olio našlė Verna su delegate iš Pittsburgho, Juliana Comley. Verna Olienė SLA seime dalyvavo labai aktyviai.

E. Sulaičio nuotrauka

Argentinos ir Uragvajaus lietuviškas jaunimas, kuris atvyko į JAV ir Kanados lietuvių III tautinių šokių šventę, pietauja Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich. Ten jie buvo vasarvietės savininko A. Karaičio svečiais.

E. Sulaičio nuotrauka

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tyaliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tyaliava; Senior Editor: Vytautas Sirvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Salaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

mes

Atkelta iš 1 psk.

skirti daugiau kitataučių, negu gyventojų tautinė sudėtis teisina? Tiesa, ir prof. Bagramovas, atvejų Sovietijoje neišvardydamas, pripažįsta, "tenka pasakyti, kad kai kuriose tautiniai sudėtin-gose socializmo šalyse kartais nesilaikoma Lenino nacionalinės politikos principų", nors "svarbu, kad kiekviena tokią šalį valdanti partija teisingai atsi-žvelgtų į tautinius savitumus," ir už jų "neslėptų didžiavalstybinio šovinizmo." Todėl profesoriai Bagramovai neįtikina lietuvių nei Lietuvoje nei užsienyje. Be abejo, neįtikina šiaurės amerikiečių ir čekoslovakų, akivaizdžiai pergyvenančių didrasių "leninistinės" politikos taikymą.

****

Daugiatautės valstybės valdovams, besirūpinan-tiems valstybės nesumulkiavimu ir neišsibarstymu, aišku, nelengva rasti patrauklaus ideologinio žo-džio, visiems "sugyventi". Nacionalinių keblumų gyvena daugiatautė Jugoslavija, dvitautė Čekoslova-kija, vengrų tautinę mažumą turinti Romėnija ir su juodųjų tautine mažuma Amerika. Marksistai, tačiau, rodos, privalėtų mintyje turėti Markso ir Engelso pareiškimą: "Tauta, engianti kitas tautas, negali būti laisva."

****

Skandų kirtį didrusiems marksistams sudavė ukrainas marksistas Čornovilas, įgijęs marksisti-nės-lenininės filosofijos doktoratą. Jis didrusiems pasakojo: Vis skundžiatės 'buržujų nacionalistų' propoganda. Tat, kur nudėjote pagrindinį marksiz-mo principą, skelbiantį, kad ne knygos ar radijas iš užsienio, bet vietinės ekonominės sąlygos veikia žmonių sąmonę? Jei gyvenimo sąlygos geros ir neišnaudotojiškos, jokie buržuaziniai 'blesai' iš užsienio — gyventojų sąmonės nepaveiks. Labai keista, jei aš tik pasiskaitau iš užsienio gautą uk-rainišką knygą, tuojau mane apšaukia išdaviku ir nacionalistiniu buržuju, nors esu marksizmo-leninizmo filosofijos daktaras! Štai, iškelta eilė bylų ukrainams, darbo inteligentams. Ar partijos viršūnės kur nors atvirai šaukė: "Atleiskite į teismo sales Kijeve ir Lvive, pasiklausykite ir įsitikinkite mūsų teisėjų proletarine išmintimi, ir pasimo-kykite nedaryti kaltinamųjų klaidų! Ne! Visos bylos buvo prie aklinau uždarytų durų, už kurių neį-leista net artimų giminių. O kaltinamieji daugiausia buvo sovietinėse mokyklose marksistinėje sant-varkoje komsomoliškai išauklėtas ukrainų jauni-mas. Teisė kaip nacionalistinius buržujus, nors jie netik nieko apie buržuojų santvarką nežino, nes joje negimė ir neaugo, bet jų tėvai ir seneliai toje santvarkoje buvo išnaudojami skurdžiai. Čia reikia ieškoti kitų priežasčių kaltinimams, ne 'buržujų ideologijos' ar 'užsienio nacionalistų-imperialistų' poveikio."

****

Tikrasis kaltininkas aiškus: tai didrasių di-džiavalstybinis šovinizmas.

Politinių mokslų profesorius Delaware u-te, Ukrainoje gimęs J. Bilinskis, paskaitoje, kuri išspausdinta The Ukrainian Quarterly žurnale, svarsto šių dienų didrasių elgesį ne rusiškų tautų atžvilgiu. Prisimena 1924 m. sausio 30 d. Sovieti-jos užsienio reikalams komisaro pareiškimą pasau-lio diplomatams, dokumentuose atėityje nebevertoti žodžio "Rusija" ir "rusų vyriausybė, bet "Sovietija — sovietų vyriausybė". Pasak profesoriaus,

Tęsiama 5 psk.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Popiežius apie gimimų kontrolę

Zmonija dauginasi taip, kad jau netoli laikas, kai žemės gėrybių neužteks. Turėtų būti gimimai taip reguliuojami, kad žmonių skaičiaus didėjimas nekeltų pavojaus. Ypač dauginasi Pietų Amerikos gyventojai, paaugę 2,9% per metus, o santūriausia Europa su 0,9%. Kaip žinome, gyvybė prasideda iš lytinio akto, kurio kontrolės vargu kas pageldauja. Jau geriau, sako, kokios cheminės ar mechaninės priemonės, kurios užtikrintų lytinį aktą be jo natūralios pasėkos — gim-dymo. Šioje srityje žmonių išmintis jau tiek padarė, kad malonumai galimi ir be gimdy-mo nemalonumų.

Katalikai ir net nekatalikai susidomėję žiūri į popiežių. Mat, kažkaip instinktyviai jaučiama kažką esant netvarkoje, jei nau-dojamasi malonumais, o atsisakoma su tais malonumais susijusių pareigų. Pagaliau iš Vatikano pasigirdo visiškai aiškus — nei Visa gyvybė taip sutvarkyta, kad lytinis traukimas dažnai net stipresnis už norą gyventi, bet tas jausmas nėra vien individo malonumui.

Katalikų Bažnyčioje daug kas praktikuoja ma vien žmonių išmislų: kunigų celibatas, nuodėmių išpažinimas žmogui kaip Dievo atstovui, pasninkai, šventės, pamaldų apeli-gos ir t. t. Betgi žmonėms veistis ir dau-gintis įstatymas nėra žmonių įstatymas. Labai keista, kad daug kas laukė iš Vatikano paneigimo to, ką teigė ne tik visa gyvoji gamta, bet ir įsakmiai bei aiškiai daug kartų nurodo Šventasis Raštas.

Popiežiaus enciklika daug ką apvydė. Bet ji nepataikauja žmogui, nes šiuose reika-luose popiežius negali žmogui pataikauti. Negali pataikauti net ir gresiant pavojui, kad daug kas katalikybę apvais. Katalikų Bažnyčios tvirtybė yra visai ne tuose jos nariuose, kurie laukia, kad Dievas patai-kautų žmogui ir dangų žadėtų už nesusi-laikymą.

Čekoslovakija, Čekoslovakijos, Čekoslovakijai

Galima sakyti, Čekoslovakiją pradėjo link-sniuoti visi. Linksniauo Jugoslavija, Kinija, Vengrija. Kieno eilė ateis po Čekoslovakijos?

Kaip matome, čia esama seno klausimo. Ir įdomus ne pats klausimas, o atsakymas, nes jis gali būti ir toks ir kitoks. Iš esmės yra taip, kad komunizmas ar jį žadanti partija savo ženklų pastrinko raudoną pen-kiakampę žvaigždę, kur penki kampai reiškia penkis kontinentus. Geras komunizmas tegali būti tik toks, kuris siekia visus pen-kis kontinentus padaryti raudonais. Ir iš čia seka išvada: kartą krašte įsigalėjęs komunizmas (ar jo siekianti partija) turi nebijoti kainos išsilaikyti. Tiesiog sunkiai suprantamas natūramas būtų tikėti, kad už-retų Jungtinėse Tautose praveisti atitinka-mą rezoliuciją, viena kita gero oratoriaus prakalba sovietus sugėdinti ir — jie pvz. iš Lietuvos pasitraukia, vėl atsistato kapi-talistinė tvarka ir t. t.

Zingsnių atgal čia visgi būti gali, kai velniop pasuka pasaulinės revoliucijos fron-te nereikšmingas dalinys, o jį sudrausti neapsimoka. arba — kai nepaklusnūs yra didžiai stiprus. Tokiais atvejais šloks toks nepaklusnumas raudonosios revoliucijos stovykloje yra galimas. Bet savo laiku Vengriją, kuri iš raudonojo fronto žadėjo visiškai pasitraukti, reikėjo sudrausti, kas ir buvo padaryta.

Čekoslovakijos problema sovietams nėra labai pavojinga, nes net ir jos separatinių nuotakių reikėjas yra komunistai. Jie kol kas ištikimai laikėsi Maskvos skverno, bet jiems rūpi ir Čekoslovakijos žmonių ir gerovė ir ateitis. Sistema nėra gera, kai krašto gerovė negali kilti taip, kaip kyla tuose kraštuose, kurių grupelį Čekoslovakija netolimoj praityje priklausė. Trumpai tariant, čekai tvarkėsi rusų pavyzdžiu ir jiems tarnavo, bet tai čekams nusibodo, o be to dar ir neapsimokėjo.

Čekoslovakija panorė ne rusiško, bet savo komunizmo. Rusų padėtis dėl to pasidarė labai sunki. Karinė intervencija rusams reikėtų moralinę katastrofą net ir Vakarų komunistų akyse. Didelis rusams moralinis smūgis yra jau pats konflikto iškilimas, kuris reikėta, kad rusai nesupranta Čeko-slovakiją nesant jų kolonija.

Išvada tokia: sovietinėje sistemoje pama-žu kiekvienas kraštas tiek laisvėja, kiek pajėgia ir kiek susidarėjusios aplinkybės leidžia. Kapitalistinė sistema savo praras-tų plotų jau neatgauna. Raudonoji revolu-cija visų penkų kontinentų dar neužvaldė, o jos internacionalinis pobūdis tik dalinai pasitvirtino. Net ir po raudona vėliava at-sikuria tautinės valstybės.

Taip, Jeronimai, tai tiesa

Jeronimas Cicėnas Naujlenose rašo: — Štai imu į rankas "Gimtąjį Kraštą", ir kas gi? Ogi Salomėja Narkėliūnaitė ap-rašo Sovietų pareigūnės (garsėjusio Levo Vladimirovo žmonos) suorganizuotą JTO (bolševikų terminais SNO) lietuviškojo gim-taro parodą. Ir tekstas ir nuotrauka — Sa-lomėjos. Ir kas gi toje nuotraukoje? Nagi, Pranė Lapienė, čekisto V. Zenkevičiaus žmona, Mlzarlenė, Vladimirovtenė ir t. t. Anot to, "ryškūs" veidai ar ne? —

Taip, Jeronimai, tai tiesa — ryškūs vei-dai. Yra ko jiems būti ryškiems, nes su jais Lietuva. Ir šia proga norisi pastebėti, kieno veidai nerūškūs? Blaustius veidai tų, kurie nusigręžia nuo savo tėvynės.

Laumė atranda kažkieno kūdikį ir, iš didelės meilės beglamonėdama, jį nudaigo-ja. Jeronimai, ar dar vis nejauti beglamō-nėjas kažką labai brangų, bet negyvą?

Girnakalio asmeniškąs pareiškimas

Dar vis daug kam knieti sužinoti kai ką apie Girnakalio tėvą, ypač jo vardą ir pa-wardę. Spėliojama mane esant ar tai raudonųjų politruku, vėlniažin kur gyvenančiu, ar tai slapyvardžiu rašančiu kolektyvą, ar dar ki-taip. Pareiškiu štai ką:

1. tikrai esu tik vienas asmuo, ne kolek-tivas; šiek tiek skaitau spaudos, o kai ku-riose kolonijose turiu draugų, kurie mane žino ir yra tikri, su kuo palaiko ryšius.

2. rašau vien savo protu ir sąžine vera-damas; niekam nesu įsipareigojęs laikyti kokius pažūry, nei pasišadėjęs; jokių pažadų nedaviau nei Vieniųbei (žinoma, tai nereikškia, kad to laikraščio nevertinčiau).

3. manau, kad mūsų visuomenėje yra daug garsių ir ne taip garsių žmonių, vertų iš-kerėti ar bent pakarėti kaiki; galiausiai ne-bent to, kad nesu pakankamai pajėgus vi-siems tinkamai pagal nuopelnus įkirsti.

4. jaučiuosi esąs pozityvus lietuvis, tie-siog negaliu susilaikyti nedžiūgavęs, mano išmanymu, vertingais lietuvių laimėjimais ir tėvynėje ir išėivijoje; mūsų visų parei-ga tarnauti tėvynei, mano — taip pat.

5. nesirūpinu, ar esu raudonas; bendrai imant, jokios kosmetikos nenaudoju; kam atrodau raudonas, tam išblykščiau, jei gera valia ir kiek nuodugniau susipažintų su mano rašiniais.

6. dėl savo priešių nesijaudinu, o draugų prašau nereikalauti iš manęs nereikalingos aukos, paskelblant mano metriką (kartą bu-vau sugundytas Vieniųbeje net atvaizdą pa-rodyti, bet silpnybės valandoje išgelbėjo fotografas, padarydamas fotografiją ne iš priekio, bet iš užpakalio).

Tai tiek. O dėl viso kito — skaitykite ir platinkite Vieniųbeje.

HUMPHREY GAIRĖS

Vienas kandidatų Amerikos prezidentui, Humphrey pareiškė mintį, kurios laikytusi, jei būtų išrinktas, sakė: "Dalykai pasaulyje pasikeitę ir reikalauja kitoksnės Amerikos užsienio politikos, būtent, vietoj krūtinų atstatymo ir sulaikymo linijos — sukli į susikalbėjimą ir taikingą susitarimą. Bū-sinčiu dešimtmečiu politikos viršūnė sto-vės rytų — vakarų susitarimas. Reikška, susitarimas tarp Amerikos ir Sovietijos, tarp Vakarų ir Rytų Europos."

VIENYBĖ, 1968 m. rugpjūčio 2 d.

Lietuvos ekonomika šiandien

VYTAUTAS ZALATORIUS

A. JABLONSKIS. TARYBŲ LIETUVOS EKONOMIKA IR JOS RYŠIAI. MINTIS. VILNIUS. 1968. 216 PSL. 57 KP.

Prieš 20 metų tūlą naująjį ateivių Amerikoje juokingai nustebindavo senesniojo klausimas: "O iš kokios gi gubernijos Lietuvoj?" Tuo klausimu atsispindėdavo senojo išsilvijo žinios apie Lietuvą, kuri per 20 m. buvo gerokai atitolusi nuo rusiškųjų gubernijų.

Panašią nuostabą išsukia dabartinės Lietuvos Lietuvos veide "naujųjų" išsilvijo klausimai apie jų paliktąjį kraštą. Žinia, kad šiandieninė Lietuva nemažiau pasikeitė per pastaruosius 20 m., kaip ir per Nepriklausomybės laikotarpį. Deja, dėl įvairių priežasčių apie tuos pasikeitimus Amerikos lietuviai mažai žino. Ne be pagrindo aukščiau minėtame politinės ekonomijos darbe autorius išsako teigiamą: "Šis darbas nėra skirtas specialiai polemizuoti su lietuvių tautos atplaišomis... nes jie seniai yra atitrūkę nuo realaus šiuolaikinio Tarybų Lietuvos gyvenimo."

Ir nors autorius, kuris yra "Minties" leidyklos vyriausiasis redaktorius, neapsteina be įprastų komunistinių tiradų ir "uodegos kėlimo", jo knyga pateikia daug medžiagos apie Lietuvos pramonės ir žemės ūkio lygį 1965/66 metais. Jis pats knygos tikslą taip nusako -- "remiantis Tarybų Lietuvos ekonomikos analize, parodyti respublikos vietą TSRS liaudies ūkio sistemoje, išaiškinti respublikos ekonominius ryšius komunizmo statybos laikotarpiu."

DAUG MEDŽIAGOS

Jablonskio knyga padalinta į tris skyrius. Pirmas ir ilgiausias yra "Tarybų Lietuvos ekonomikos vieta TSRS liaudies ūkyje komunizmo statybos laikotarpiu"; antras -- "Lietuvos TSR ekonominiai ryšiai su tarybinėmis respublikomis ir užsieniu; ir trečias -- "Tarybų Lietuvos liaudies ūkio tolesnio vystymo ir ekonominių ryšių tobulinimo klausimai".

Veikale apstu įvairios statistikos, ypač procentais, kaip pas juos įprasta. Ne visa ta statistika akims dumti. Ypač

įdomios lentelės ir skaičiai, kurie lygina dabartinę Lietuvą su Nepriklausomąja. Kai kurie skaičiai taip pat rodo, kaip "Didysis brolis" naudojasi Lietuvos gėrybėmis.

Autorius, pvz., pripažįsta, kad Lietuvos supramoninimas nėra pasiekęs bendrasąjunginio vidurkio, nežiūrint 20-ties metų nepaprastų pastangų. Turint galvoje nuolat reklamuojamą "broliškujų respublikų nesavanaudišką pagalbą" būtų galima samprotuoti, jog tos respublikos turėtų padėti Lietuvai jas pasivyti. Deja, taip nėra, nes kapitaliniai įdėjimai Lietuvoje iki 1966 m. buvo mažesni negu likusioje Rusijoje. Iš to reikla daryti išvadą, kad Lietuva ir toliau savo ūkio vystyme atsiliks nuo kitų respublikų. Kapitalinių įdėjimų suma, tenkanti vienam Lietuvos gyventojui tesudaro 90% bendrasąjunginio vidurkio.

Didžiulės gamyklos ir fabriškai dabar nebe naujiena ir mažesniuose Lietuvos miestuose. Štai šios Telšių darbininkės surenka sudėtingus elektros matavimo prietaisus.

Kitoje vietoje paaiškėja, kad lietuvių pinigines pajamas yra iki 40% žemesnės negu "broliškosose respublikose". To pasėkoje gyvenimo lygis Lietuvoje turi būti žemesnis. Tą išvadą patvirtina faktas, jog mažmeninė prekių apyvarta, tenkanti vienam Lietuvos gyventojui "dar nepasiekė bendrasąjunginio lygio". O juk 1939 m. ji, atrodo, buvo aukštesnė už "bendrasąjunginį lygį", sprendžiant iš metais vėliau į Lietuvą atsigrūdusio rusiškojo elito išvaizdos ir gyvenimo būdo.

MAŽAS "PADEDA" DIDELIAM

Visų iš Lietuvos išvežamųjų prekių 63,7% keliauja pas "Didįjį brolį", į Rusijos TFSR, kai tuo tarpu rusų prekės tesudaro 48,7% Lietuvos importo. Anot autoriaus didžiausi iš Lietuvos išvežamo maisto sunaudotojai yra Maskva ir Leningradas. Iš visų materialinių išteklių, pagamintų Lietuvoje 1965 m., 21,2% iškeliauja į "broliškasias respublikas".

Ir vėl, nežiūrint, kad Lietuva pagamina mažiau pramonės gaminių vienam gyventojui negu likusioje rusų imperijoje, pramonės gaminių išvežimas iš Lietuvos sudaro 40,6% visos produkcijos kai tuo tarpu išvežama tik 36%. Taip pat nežiūrint to, kad 1965 m. Lietuvoje elektros vienam žmogui buvo pagaminta du kartus mažiau negu "broliškosiose" respublikose (4 kart mažiau negu JAV), dalis Lietuvos elektros perveidama kaimynams. Tuo tarpu elektra turtingesni kaimynai Lietuvai jos neduoda. Iki 1966 m. tik pusė Lietuvos kaimo gyventojų savo namuose turėjo elektrą.

Bet, nežiūrint nevienodo ūkio vystymosi Tarybų Sąjungoje, reikia sutikti su autoriaus tvirtinimu, kad "Lietuva iš agrarinio krašto tapo industriniu-kolūkinu kraštu. Pramonėje dirbančiųjų skaičius, lyginant su Nepriklausoma Lietuva, padidėjo penkis su puse kart, nuo 57 tūkstančių 1940 m. iki 309 tūkstančių 1966. Tuo pat metu miestuose gyvenančių procentas paauogo nuo 22,9 iki 44%. Vilnius ir

Tęsiama 10 psl.

Ženkliškai pasaulio žemėlapyje rodo, kur keliauja Lietuvos pramonės gaminiai.

mes

Atkelto iš 4 psl.

didrusiai čia norėjo slėpti savo imperializmą, kuris esąs naujesnės mados, nes apjungia ekonominę ir visuomeninę pažangą su kultūros aukštyn kojom vertimu ir politine priespauda.

* * * * *

Stambiausias pažangos ženklas, kurio visas atsilikęs pasaulis siekia, yra pramonėjimas. Dėl jo, Sovietijoje gyvenančios turkų ir iranų tautybės labiau prasisiekusios negu nepriklausoma Turkija ar Iranas. Du anglai ekonomistai, profesoriai Alec Nove ir J. A. Newth parašė 1966 metais išėjusią knygą The Soviet Middle East: A Communist Model for Development. Joje išnagrinėję pramonėjimo vyksmą aštuonetoje Sovietijos tautybių: tris Kaukaze, penkias Vidurinėje Azijoje. Sprendžia: Šios tautybės susilaukė naudos, ne vien kad buvo didelės valstybės dalys, bet ypač kad Sovietijos vyriausybė serga pramonėjimu taip pat visuomenės pažangą sieja su ekonomine pažanga, kreipdama ypatingo dėmesio atsilikusioms sritims.

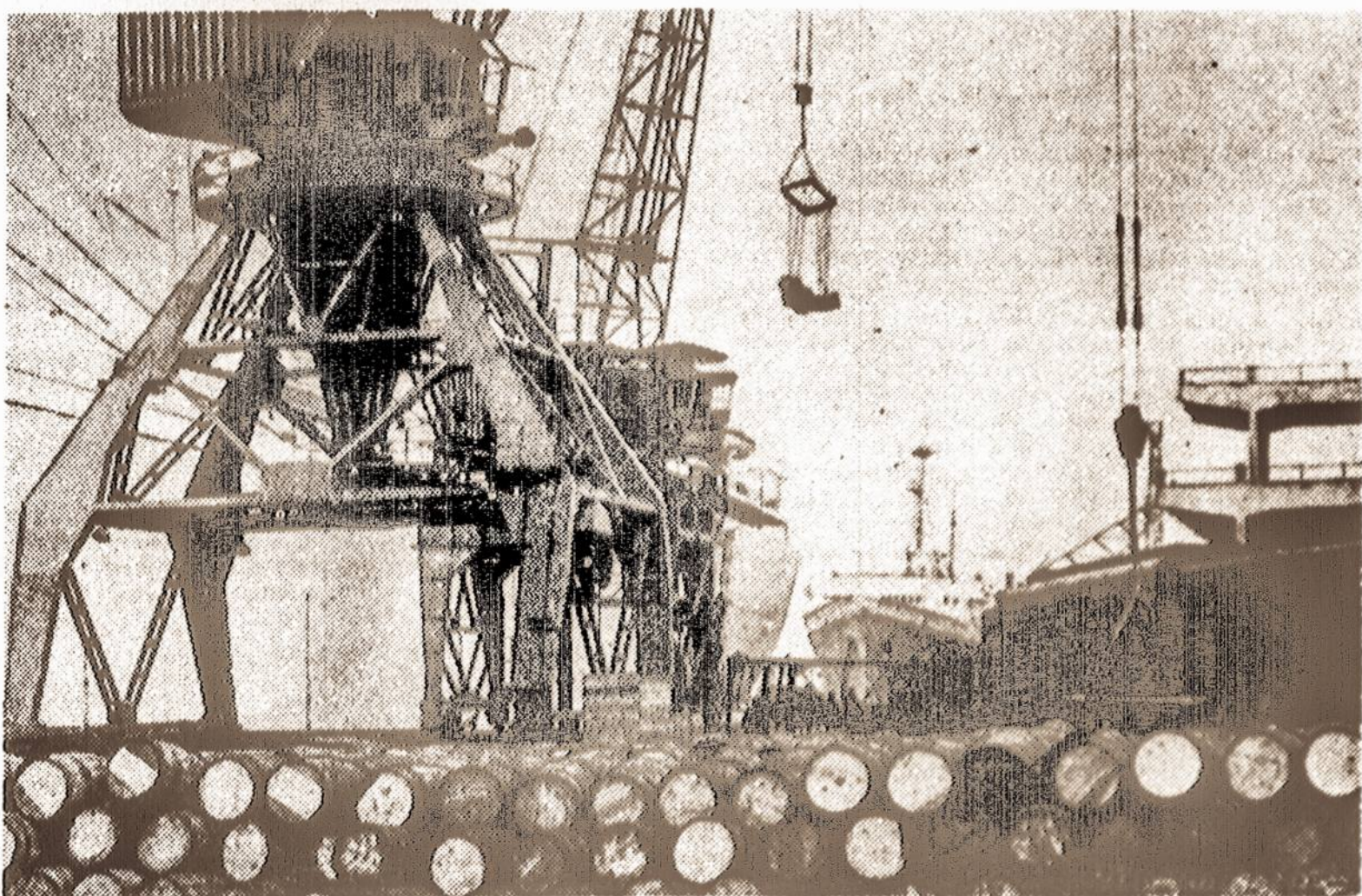
* * * * *

Pramonėjimui reikia kapitalų, kurie išspaudžiami iš varu sukolektyvintų ir skurde laikomų valstiečių. Kita neigiama pramonėjimo savybė yra kišimas didrusių į pramonėjančias respublikas. Prof. Bilinskis čia cituoja mūsų prof. V. Vardžio išvadas straipsnyje Foreign Affairs žurnale (1966 m. bal. nr.). Sako: Prof. V. Vardys rašo, kad Latvijoje didrusių skaičius pašokęs nuo pirmo karo buvusių 10.6 nuošimčių iki 1959 metų surašyme rastų 26.6. Estijoje pašoko nuo 8 iki 20.1. Lietuvoje pašokta kukliai: nuo pirmkarinių 2 nuoš. iki 1959 metų 8.5.

Buvęs Valstybės departamento planuoti sekcijai patarėju, prof. Brzezinski pernai pareiškė: "Tautybių klausimas įsikarščiuoja. Nepamirškime, kad Sovietijoje pusė gyventojų nėra didrusiai. Ši pusė vis labiau ima savo tautybę pajusti ir nori ją reikšti. Mano nuomone, galvosūkis pasidarys vienu kebiliausių būsimam Sovietijos dešimtmečiui."

* * * * *

Chicagoje pradėtas leisti naujas mėnraštis Akiračiai, kuris, sako, būsiąs "atviro žodžio" skelbėjas. Iš pirmo numerio neryšku, kas tai per atviras žodis bus. Rodos, mūsų spaudoje, nors ir kietai redaktorių cenzūruojamoje, jei viename laikraštyje žodžio negauname tai nesunku vietos gauti kitame. Juk mūsų spauda, nors sustingusi, bet turi margų sustingimo pavidalų. Be to, juk žodis visai atviras Vienybėje, tik jai reikėtų daugiau finansų dažniau išeidinėti. Akiračių bendradarbiai, rodos, bus tie patys, kurie rašo Metmenims, todėl prašosi paaiškinti, kam reikėjo antrininko? Lauksime, kad atviras žodis pasidarys aiškesnis ir savotiškesnis.

Lietuvos pramonės gaminiai eksportuojami iš Klaipėdos uosto.

RELIGINIO MENO RETENYBĖ SEINUOSE

Varšuvoje leidžiamas Poland žurnalas talpina lietuviams įdomų straipsnį The Madonna of Sejny. Sako: "Viduramžių meno brangenybėse, tam tikros iš medžio išdrožtos Dievo Motinos statulos, su kūdikiu Jėzumi, nuspalvintos, ir triptiko pavidalo -- yra retenybė. Seniausias pavyzdys buvo Prancūzijoje, 12-tame šimtmečiu (pirm Lietuvos valstybės įkūrimo). Trijų šimtų metų bėgyje (12-15 šimtmečiais) statulų atsirado Reinlande, Šveicarijoje ir lenkų Pamarėlyje. Lenkija turi tris pavyzdžius: du Pamarėlyje, trečias Seinuose, Bialystoko (Baltstogės) vaivadijoje. Ji čia buvo atvežta 1602 metais, rodos, iš Gdansk ar Karaliaučiaus. Ji panaujinta, bet labai nevykusiai, 1931 metais, todėl Varšuvoje veikianti meno senienoms apsaugos komisija, 1967 metais ėmėsi darbo mokslininkams statulą atstatyti, kiek galima, buvusiomis ano meto spalvomis ir pavidalu. Darbas pavyko."

Seinų pradžia stekia 1522 metus, kada neišbrendamoje girioje įkurta vieno didžiūno dvaras. Miestelis pradėjęs augti 1593 metais. Pirmoji bažnyčia pastatyta 1602 metais, kurią iš Karaliaučiaus (kaip mūsų Enciklopedija pasakoja) Marijos statulą, drožtą iš liepos medžio, į Seinus atvežė fundatoriaus J. Grudzinsko seserėnas. Netrukus apie ją ėmė sklisti stebuklų darymo pasakos. Pirm pirmojo pasaulinio karo, sakoma, čia susirinkdavo iki 30 tūkstančių maldininkų, Rožinės šventėje.

Panašių statulų šiuo metu pasaulyje tėra žinoma išli-

kusių šešios. Enciklopedija pasakoja: "Statula priklauso prie labai retų, atidaromo tipo. Uždaryta vaizduoja Mariją, sėdinčią soste ir dešinėje rankoje laikančią kūdikį Jėzų. Statula 1 metro, 17 cm aukščio. Atidaryta, ji sudaro taip vadinamą triptiką; vaizduoja Mariją plačiai praskleidusią savo apsiaustą, kur skvernuose dvi grupės maldininkų. Marijos priešakyje, virš gotiškų vartelių, sėdi Dievas Tėvas, rankose laikęs kryžių su nukryžiuotu Jėzumi. Virš Tėvo galvos -- balandis. Šv. Dvasios simbolis."

Kviklio Mūsų Lietuva trečiajame tome (pusl. 450) turi šios statulos paveikslą (n spalvotą), fotografuotą 1965 metais, reiškia, pirm panaujinimo Varšuvoje. Čia ir daugiau smulkmenų. Sako: "Fundatorius Grudzinskas paprašė giminaičio nuvažiuoti Prūsijon ir nupirkti statulą. Vokiečiai tuo metu virto liuterais ir daugelį vertingų bažnytinio meno dalykų šalinę iš katalikiškų bažnyčių ir pigiai pardavinėjo. Vienoje Karaliaučiaus senienų krautuvėje giminaičis pastebėjo liepos medžio dailiai drožtą ir spalvotą Marijos statulą, kurią nupirko ir parvežė į Seinus. Pradžioje ji stovėjo pirmosios bažnyčios altoriuje, bet 1619 metais iškilmingai perkelta į šalutinį altorių. Su statula rišama legenda apie rusų kariuomenės įsibrovimo sulaukymą."

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Seinų Madonos statula, viena iš vertingiausių viduramžių meno brangenybių.

Varšuvos specialistų atnaujintos statulos. Spalvos sustiprintos ir pritaikytos 15-tojo šimtmečio skulptūroms.

"UGLY" RAŠYTOJAS

Skaitai žmogus, stebėsi ir atstebėti negali, kaip lietuvis (jeigu jis yra lietuvis) gali parašyti tokia "novelė" kaip "Ugly Lithuanian", kurioje būtų taip žiauriai sunaikinta, pikčiausiai keikama žodžiais pažeminta lietuvė -- motina ir jauna kilni lietuvaitė! Tokios, pikta šugalvotos svetimos dėmės ant gintariniai švaraus lietuvaitės tautinio kūno žiauriai pažeidžia jaunų lietuvaičių asmenybę ir visam gyvenimui palieka neišdildomą žalą mūsų tautos jaunimui. Tokia "kūryba" negali būti pateisinama jokiais tarptautinės literatūros šmeikly taisyklėmis.

Juk daugumas, o ypač jaunimas, laiko tokias novelės ir romanus, parašytus palūžusio psichikškai ir seksualiai nesveiko sadisto -- rašytojo. Nenuostabu, tad kad mūsų jaunimas, prisiskaitęs tokių dvasinių lūžėnų, tolsta nuo mūsų tautos kamieno. Juk toks "rašytojas" taip nedėkingai suniekina lietuvę motiną, mergaitę, jaunuolį, negali nuosirdžiai pažvelgti savo artimiesiems į akis.

Kad tokie "rašytojai" labai neigiamai veikia mūsų jaunimą, turi nesugriaujamą įrodymą. Kai to paties rašytojo laikraštis Draugas pradėjo spausdinti romaną "Tarp dviejų gyvenimų", kuriame buvo pilna žiauriausio mūsų motinų pažeminimo (išžaginimo iki mirties), katalikų jaunimas tuoj protestavo! Dėku Jums, kad neleido niekinti mūsų motinų!

Bet niekas nė žodžiu neprotestavo prieš lietuvaičių purvais drabstymą novelėje "Galėjo ir kitaip būti", kuri buvo spausdinama Dirvoje ir kurioje lietuvaitė Rūta (ir vardas parinktas tinkamas) pavaizduota žiauri materialistė ir paleistuvė, gyvenanti su trimis vyrais ir t.t. Ir šioje "Ugly Lithuanian" premijuotoj novelėje, kurioje lietuvaitė sužalota iki tokio laipsnio, kad ji pagimdo negra, o jos motina, kilni bajorė, pavaizduota tokia beširdė pletkininkė, kokios ir tarp laukinių tautų nesurastum.

Tai ne lietuviški tipai. Šis ugly rašytojas per visą savo gyvenimą nesukūrė nė vieno teigiamo ne tik lietuvių, bet ir žmogaus tipo. Jis yra kažkoks pasibaisėtinas iškrėpėlis, kuris net nesupranta, kad jis pats iš savęs tyčiojasi, arba pats save išduoda. Tačiau prieš šias novelės, tilpasias tautinės minties Dirvoje, tautinis jaunimas (ar jis dar gyvas?) prieš tokią lietuvaičių paniekimą neprotestuoja.

O kad taip mūsų tautinis jaunimas susiprastų ir pareikalautų Dirvos leidėjų nedėti

lietuviškas žeminančių novelių. Tegu jis verčiau rašo noveles tiems iš kurių jis paėmė... Jis neturi teisės net lietuvių vardo nešioti.

Atydžiai sekant jo "kūrybą", pastebi gerai sugalvotą ir kruopščiai paruoštą mūsų tautos garbei naikinti būdą. Rodos, rašoma nekaltai. Rodos, mėginama iškelti mūsų tautos garbingą praeitį ir jos įgimtą tikėjimą. Bet toji kilni asmenybė bėna be pasigailėjimo sunaikinta Berlyno griuvėsių lūžėnose. Gi padoriausia lietuvaitė -- jo sužadėtinė beveik mirtinai išžagina kunigo baistruko pagalba... Tokia "kūryba" normalaus ir sveiko proto lietuvių dvasioje negalėtų susikurti. Net ir išdavikas nesugebėtų mūsų tautos taip pažeminti.

Kas gerbia ir myli savo tautą ir garbingą jos praeitį, tas kuria teigiamas, visais atvejais sektingas, didvyriškas asmenybes, o ne murdo lietuvaitės -- tautos gyvybės nesėjas ant negro patalo.

Ne tauta kalta, kad ji patekusi į neišbrendamą vargą; neturėdama savo tikros asmenybės, ji pati nuo savęs nutolsta. Dėl to yra kalta tautos vadovybė ir jos rašytojai, kurie nekalia mūsų tautos didingos dvasios ir jos tinkamai neauklėja. Jeigu ne Mickevičius -- tas tikras mūsų tautos kilnumo kėlimo dievaitis ir Krašėvskis, tai greičiausiai ir nepriklausomybės nebūtume atgavę.

Nuvalkiotas pavadinimas "Ugly American" buvo panaudotas knygoje, kur buvo išrodyta Amerikos valdančiųjų asmenų neisilavinimas ir bloga orientacija tarptautiniuose reikaluose. Šis pavadinimas visiškai netinka lietuviui. Ji panaudojo tautiniai nublukę rašytojai, kad užimponuotų literatūrinę komisiją... Jokios tautinės nuovokos neturinti amerikona, arba sumongolėjusi rusų palyginti su lietuviu, gali tik žmogus, kuris visiškai neturi nei tautinės sąmonės, nei garbės, nei mažiausio žmogaus supratimo.

O tautinės minties Dirva, dažnai neapdairi tautinės garbės reikaluose, šį dvasinį puvesį išspausdino ištiesai. Dirvos leidėja Viltis b-vė turėtų būti apdairesnė, kitaip ji negalės išlaikyti ir bus taip: "ugly" rašytojas, "ugly" literatūrinė komisija ir "ugly" redakcija, o Košeliūno auka eis ne mūsų tautai stiprinti, bet jai naikinti.

MANTAS AUKSTUOLIS

Antanaitis apie Brazdžionį

Metmenų 15 nr. 184 psl. A. T. Antanaitis rašo: "Brazdžioniu reiškia pripažinti nuopelną už tai, kad jis nebuvo nuobodus. Šaukė, rėkė, skaldė pasaulį pusiau, bet publikos neužmigdė. Įdomus jis buvo tik ne ta prasme, kaip pats to norėtu. Jei Brazdžionis anksčiau rašė poeziją, tai dabar -- prakalbinę prozą. Be reikalo tad piktinasi, kad sovietinėj Lietuvoj išleistoj antologijoj buvo panaudota jo jaunystės dienų poezija... Jo karūngumas ir pretenzija į tautos šauklius gana gerai derinasi prie bendros Kultūros Kongreso dvasios, įskaitant ir kūrybinės dvasios stoką."

Ideologinė kontroversija

Krikščionių demokratų ideologijos žurnalas Tėvynės sargas 28 numeryje paskelbė šaltą, objektyvų Domo Jasaičio straipsnį "Gruodžio 17 perversmas", bet T. S. redakcija rado reikalinga savo pastaboje pabrėžti, kad ji "jokiu būdu neatstovauja pažiūrai, kad joku atveju piliečiai neturi teisės jėga pašalinti demokratišką būdą sudarytą vyriausybę".

Šita pastaba reiškia, kad gruodžio 17 perversmas buvęs teisėtas, o jei taip, tai ne Vasario 16, o Gruodžio 17 d. yra svarbiausias įvykis Lietuvos istorijoj.

Toliau T. S. redakcija rašo, jog "demokratija, būdama ne vienintelė, o tik viena iš keletos ligitimų valdymosi formų, yra palenka bendriems principams, kad piliečiai turi teisę jėga pakeisti legitimos formos vyriausybę".

Kaip gruodžio 17 perversmą padarė ne piliečiai, o karininkų junta, taip ir Justo Paleckio vyriausybė atsirado Sovietų armijos

šešėlyje ir šiuo pastaruojū atveju Lietuvos piliečiai parodė daugiau palankumo J. Paleckio vyriausybei negu gruodžio 17 d. perversmo pastatytai Ametonos - Voldemaro vyriausybei. T. S. perplaciai atidarė ideologines duris, pro kurias įėjo ne tik tautininkai, bet ir komunistai. Ši T. S. pastaba rodo, kad tarp T. S. ir Smetonos - Voldemaro ideologijos esminio skirtumo nebėr... Ir taip pat nėra pagrindo ir komunistų keikti, nes ir jie turi teisę legitimą vyriausybę versti ir patys vienį valdyti.

J. G.

JURGIS KASAKAITIS (dešinėje) Balzėko lietuvių kultūros muziejaus Chicagoje tarnautojas, kalbasi su Vienybės red. Chicagoje E. Sulaičiu to muziejaus patalpose. Viduryje matomos kelios Kasakačio nuotraukos, kurios buvo išstatytos jo fotografijų parodoje, vykusiame šiame muziejuje visą liepos mėn.

S. Balzėko nuotr.

STEBĖTOJO PASTABOS

St. Vyktintas Europos Lietuvių prisimena dabar Klai-pėdoje gyvenanti 70 metų pensininką, gimnazijos mokytoją-poetą Salį Semerį (Šmerauską), kuris 1922-1926 metų laikotarpiu Lietuvoje reiškėsi Keturių Vėjų "futuristinėje" literatūros srovėje, Tysliavos, Binkio, Žlabio ir dabartinės Tėvynės redaktoriaus Petrėno draugėje. Mūsų Enciklopedija, kažkodėl Semerį gana kreivai pristato. Vienu eilėraščių Salys mums pranašavo:

vavo 30 lietuvių, 18 kitautučių kunigų, bet lietuvis vyskupas nusilenkė Amerikos vyskupų nuspręstai k alkų "sulydinimo" politikai.

Po Tautinių šokių šventės Chicagoje į aikštę iškilo visoki "lietuviško" tipo "ignoravimai", kurių pagrindu buvo paneigimas Vienybės skelbiamų nuotaukų: visur elgtis pagal principus, ne, kaip Darbininkas prikiša pagal "skirtingus charakterius ir asmenines nuomones."

Po išnaras granatų landžiojam ir žiūrīm į visus kraštus... Ir matom toli, toli, toli, Lyg Paukščių kelius.

Pasikalbėjime su kun. Br. Liubinu, istorikas prof. Z. Ivinskis, 60 metų gimtadienio proga, pareiškė: "Negalima sakyti, kad Lietuvoje istorikų leidžiamis dokumentais būtų falsifikuojami, bet atranka vienašališka. Iš paskutiniųs keleriais metais išspausdintų Lietuvos istorikų darbų, tačiau, galima daryti išvadą, jog esama tam tikro pagerejimo. Nemažas būrys Vilniuje susitelkusių Lietuvos istorikų savo tarpe turi ir gerų specialistų."

Detroitė iškilmingai palaidotas auto nelaimėje žuvęs kun. Br. Dagilis. Jis buvo išakmiai įsakęs, mirties atveju, palaidoti jį lietuviškoms pamaldoms. To vieton vysk. Brizgys jį laidojo -- angliškai! Laidotuvėse daly-

Clevelande įvykęs 9-tasis lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos suvažiavimas rezoliucija pareiškė: "Skatiname narius ir visą visuomenę santykius su pavergtaisiais broliais gręsti plačia pakanta bei skirtingų nuomonių gerbimu -- joku atveju, kad ir nesąmoningai, nepasidarant okupantui talkininkais."

Vokiečių Fink leidykla Muenchene spaudai ruošia mūsų poeto Jurgio Baltrušaičio rusų kalba rašytus eilėraščius (Zemnije stupe ni, Gornaja tropa, Lilija i serp, ir kiti). Leidykla pakartojo 1909 m. Peterburge išėjusią istoriko Liubavskio studiją apie senovės Lietuvą iki Liublino unijos (Očerk istorii Litovskogo-Russkogo gosudarstva), kurio santrauką M. Biržiška išleido Vilniuje 1919 m. Amerikos lietuvių sumestomis dr. J. Bavysk. Brizgys jį laidojo -- angliškai! Laidotuvėse daly-

KELIAS Į NAUJĄ GYVENIMĄ

Gimė žmogus. Augo, tobulėjo, kaip kiekviena šios žemės gyvybė. Graži, linksma jaunystė laikui bėgant nusidėvėjo ir nebetiko tolimesniai gyvenimui.

Sėdi jis ant suolelio miesto sode ir žiūri į poromis vaikščiojančius gyvenimu patenkintus žmones. Kodėl aš vienišas -- jis klausia savęs? Juk ir man priklauso dalelė pasaulio laimės.

Žmogui pavyko sukurti laimę, bet, deja, ne visam gyvenimui. Ji neatsisveikinus paliko jį vieną ir iškeliavo ten iš kur niekas negrįžta.

Dabar jis vėl sėdėjo ant to paties suolelio ir stebėjo kaip du paukšteliai medyje suka gūžtą. Kaip sutartinai jiedu dirbo, kiek pas juos noro sukurti šeimyninį gyvenimą! Gal jie mylisi -- jis galvojo. Juk be meilės nėra tikslo, o neturint tikslo nėra prasmės aukotis gyvenimui. Dabar jis pamatė, kad be meilės ir gyvenimas labai tuščias. Žmogus šalia savęs turi turėti savo mylimą asmenį, -- kalbėjo jis sau, -- meilė juk verčia žmogų tobulinti savo gyvenimą, kad būtų malonu ir gražu gyventi.

Kartą jis nuėjo į vakarėlį, kur seni ir jauni šoko ir dainavo. Jo akys susitiko su pusamžia moterim. Jam ji patiko. Per visą vakarą jis jos neišleido iš akių. Progai pasitiktus, jis prie jos priėjo ir tarė: -- Ar aš galiu paklausti tamtos vardo? -- Gal, ji atsakė. Pasisakė ir savo pavardę. Vėl jos klausiu: -- Kur gyvenate? -- Netoli, pėsčia cia ateju -- ji atsako.

Vakarėliui baigiantis, jis vėl ją prakalbina.

-- Ar galėčiau jus palydėti į namus?

-- Galite, jeigu norite, -- ji atsako. Neskubėdami priėjo prie jos namų durų. Atsisveikino šaltai. Ji neparodė savo širdies jausmų.

Jos namus jis pradėjo lankyti dažniau. Kartą, kai jis sėdėjo jos bute, ji nedrąsiai paklausė:

-- Gal važiuosime į kapines?

-- Važiuosime, -- jis atsakė.

Kapinėse jiedu nuėjo prie savo mylimųjų kapų. Jis pasikendo maldoje, jo mintys skrajojo dausose. Jam vaizdavosi, kad ji baltai apsirengusi priėjo prie jo ir tarė: -- Gyvenk, tau dar ne laikas ateiti pas mane... --

Jis ištiesė rankas norėdamas ją apkabinti, bet pajuto tik šalto akmens paminklėli. Jis pakilo ir žengė porą žingsnių į tą pusę, kur jo draugė meldėsi. Jis matė ją klūpančią ir girdėjo jos maldos žodžius:

"Viešpatie, ką aš blogo padariau, kad taip skaudžiai mane nubaudei? Sugrįžet maną gyvenimą ir kaip galiu toliau vienisi gyventi?"

Baigusį savo maldą ji išgirdo pažįstamą balsą:

"Pasitiek žmogumi su kuriuo atėjai..."

Ji pakilo ir žvilgtelėjo į tą pusę, kur stovėjo jos palydovas. Jiedu ilgai stovėjo ir žiūrėjo į vienas kitą. Jis jai pasakė ką matė, o ji -- ką girdėjo. Jis išsiėmė skepetaitę iš savo kišenės ir nušluostė jos ašaras. Jų drebantis lūpos susitiko ilgam, laimingam gyvenimui.

J. SIAUCIUNAS

KONGRESAI, SEIMAI, SUVAŽIAVIMAI...

JONAS VALAITIS

Liepos 26 d. Vak. Berlyne turėjo įvykti latvių bendruomenės išelviųje Pasaulinis Kongresas. Specialiu lėktuvu iš New Yorko išskrido 180 latvių, daugiausia jaunimo, gausi ekskursija iš Kanados, taip pat atstovai iš Australijos ir kitų kraštų. Jie ruošėsi milžiniškoms demonstracijoms prieš Sovietų Sąjungą, įjungusią Estiją, Latviją ir Lietuvą į savo raudonąją imperiją.

Šiam savo sąskridžiui latviai buvo gavę leidimus iš Berlyno miesto, taip pat Vak. Vokietijos, Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos vadovybių.

Latvių Pasaulinio Kongreso išvakarėse, leidimai posėdžiauti Berlyne buvo atšaukti, kadangi Vakarų jėgos "nenorėjusios sukelti Sovietų nepasitenkinimo..."

Latvių suvažiavimas sutapo su įvykiu Čekoslovakijoje, kurie ant kojų pastatė visą komunistinį pasaulį. Anksčiau davusios latviams leidimus susirinkti Berlyne, Vakarų jėgos labai gerai žinojo, kad toks suvažiavimas bus allejaus pylimas ant liepsnojančios ugnies, bet jie nesitikėjo tokių griežtų protestų sulaukti iš komunistinių valstybių. Atrodo, kad Vakarai nenorėjo šiuo metu Sovietų erzinti, ypač kai Paryžiuje ir Genevoj vyksta pasitarimai ieškant pasaulyje taikos.

Nusivylę latviai savo Kongresą perkėlė į pramonės centrą Hannoverėje. Čia, žinoma, latvių šešių dienų kongresas nesudarė tokio didelio įspūdžio ir neatkreipė pasaulio dėmesio. Pasipiktinę latviai savo protestus parėškė Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Vak. Vokietijos vyriausybėms. Kongresas baigėsi nusivylimo ir didelių išlaidų ženkle.

KITUOSE SĄSKRYDŽIUOSE

Bulgarijos sostinėje Sofijoje, per 10 dienų vyko "Pasaulio jaunimo festivalis", kuriame dalyvavo jaunimas ir ansambliai iš Lietuvos.

Visų komunistinių kraštų jaunimas susidūrė su įvairių Vakarų valstybių jaunimu ir čia patyrė, kad net radikalusis Vakarų jaunimas galvoja kitaip, negu jaunimas komunistiniuose kraštuose.

Įvyko daug nesustipratimų. Reikalai pablogėjo, kai svečiai iš Vakarų išmetinėjo, kad "suvažiavimas nedemokratiškas, neleidžiama laisvai išsireikšti, teikiama per daug apsaugos ir globos..." Priėjo iki to, kad Prancūzijos delegacija iš to festivalio buvo išmesta.

Lietuvių festivalyje

Ir lietuvių suvažiavimuose buvo nesustipratimų, dėl kurių diskusijos spaudoje dar nesibaigia.

Štai Chicagoje, III tautinių šokių šventės metu apie 200 jaunuolių buvo apgyvendinta motelyje netoli Midway aerouosto Chicagoje. Dalis jų iki ryto linksminosi, vieni kitus lankė.

Kai kuriems motelio gyventojams toks triukšmavimas nepatiko. Negalėdami jaunimą priversti nusiraminti, pagaliau, išaukė policiją.

Rezultatas - kai kiti lietuviai atvyko kambarių nuomoti gavo tokį savininko atsakymą: "Sorry, no more Lithuanians!"

Jaunimas lieka jaunimu, nieko nepadarysi. Suvažiavę iš tolimiausių vietų visai supranta, kad ta proga jie ir pasilinksmino, tik gaila, kad tai iškilio viešumon.

JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės stebėtojai. Nuotraukoje - trečioji iš k. M. Baronienė, dešinėje M. Vaivadienė ir A. Vaivada iš Washingtono. E. Sulaičio nuotr.

BENDRUOMENĖS SEIMAS

Tuo metu, kai latviai užsiėmę sukelti lėšų savo nepavykusio kongreso skoloms išmokėti, tai lietuviai New Yorke ruošėsi PLB Seimui.

Karštos vasaros ir susisiekimų streikų nuvarginti lietuviai, dar kartą turės patušinti savo kišenes ir daug laiko paaukoti New Yorke kviečiamam PLB suvažiavimui rugp. 30, 31 ir rugsėjo 1 ir 2 Statler Hilton viešbuty.

Be posėdžių, kurie išsems daug energijos, rengėjai dalyvius įpareigoja būti šiuose subuviimuose:

Rugp. 30, 7:30 v.v. Statler viešbutyje įvykstančiame literatūros vakare ir kamerinės muzikos koncerte, Miss Lithuania rinkimuose ir šokiuose. Bilietai po \$3.00 asmeniui;

Rugpjūčio 31, 3 v. p.p. jaunimo motorkada į Flushing Meadows, o paskui po miestą;

Rugp. 31, 8 v.v. Seimo banketas, kuris bus Statler Hilton viešbučio salėse. Bilietas asmeniui \$12.50;

Rugsėjo 1, 10 v. r. pamaldos šv. Patriko katedroje;

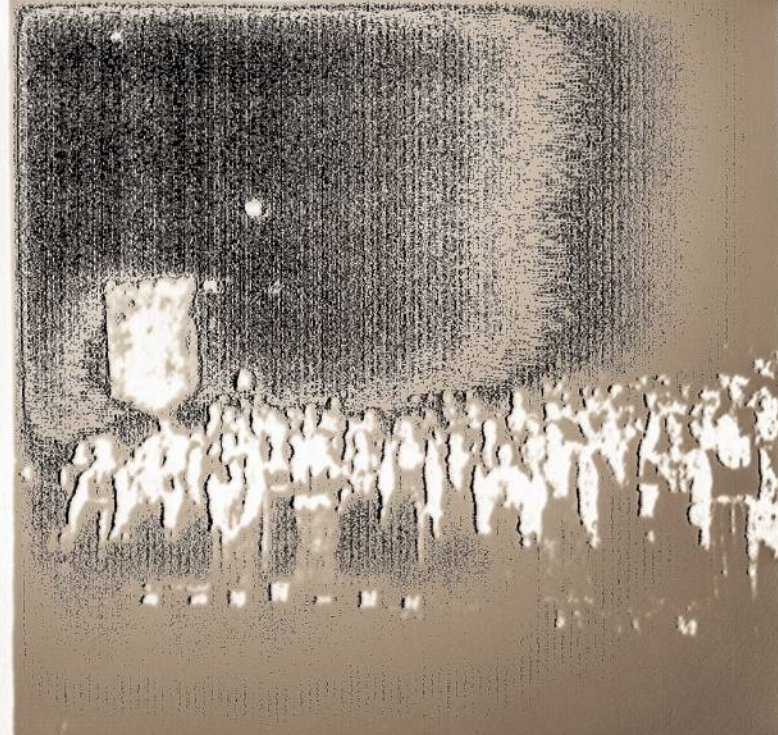
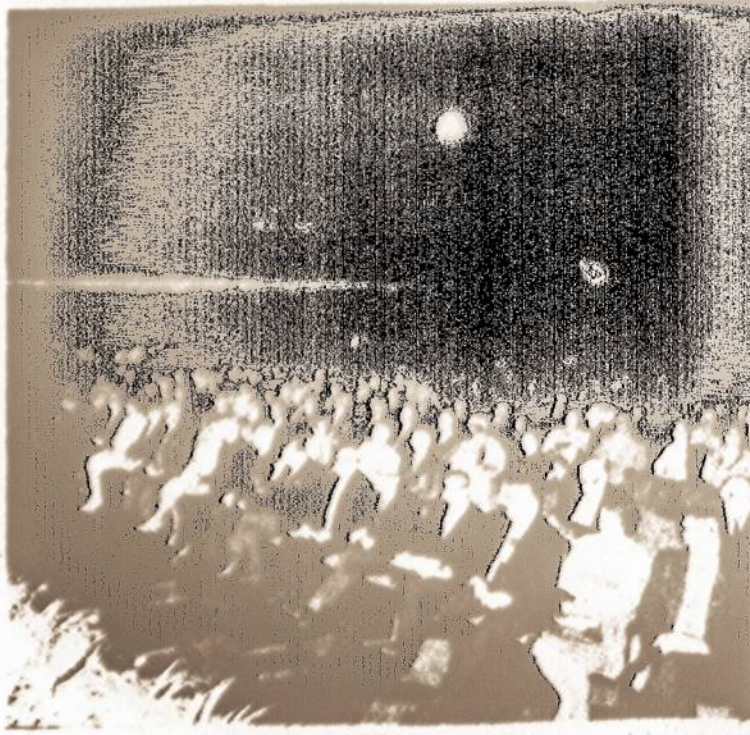
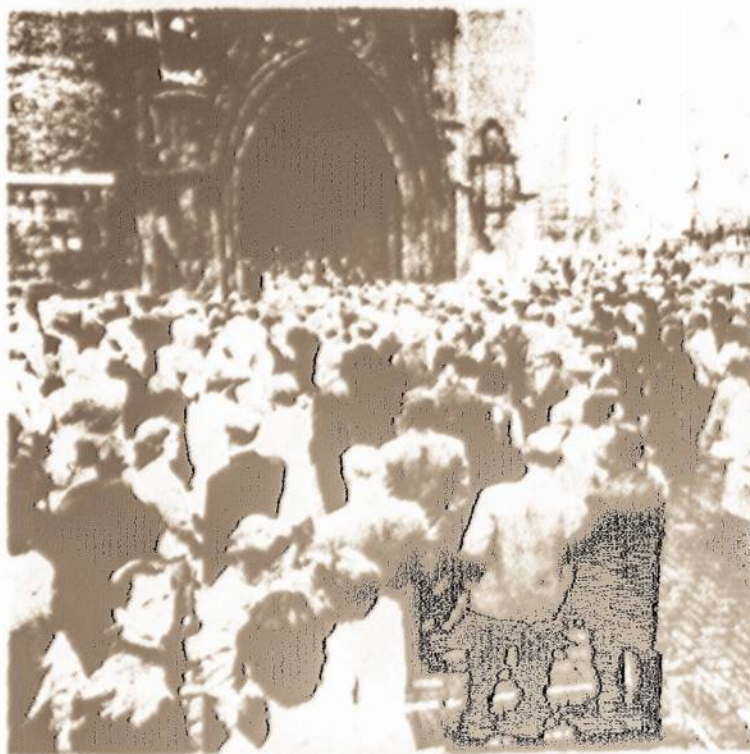
Rugsėjo 1, 4:30 v.v. meno kūrinių paroda skaidrėse Statler Hilton viešbutyje;

Rugsėjo 1, 7:30 v.v. koncertas Lincoln Centre, New Yorke. Bilietai nuo \$4.00 iki \$12.00;

Rugsėjo 2, nuo 10 v. r. iki 5 v. p.p., ekskursija laivu aplink New Yorką. Bilietas \$5.00.

Ar PLB seimo organizatoriams pavyks šiuos įvykius pravesti be deficito?

Sunku pasakyti. Tai priklauso nuo mūsų visuomenės. Jeigu skaitlingai dalyvaus visose pramogose, rengėjai tikisi, kad nuostolių nebus. Jei ne - suprantama, kad vėl reikės prašyti aukų iš tautiečių, kurių pinigines jau gerokai aptuštintos.

Vaidai iš latvių kongreso Vak. Vokietijoje. Nuotraukoje: latviai prie bažnyčios, latvių eisena Hannoverėje, koncertas - dalis publikos ir ansambliai.

Skaniausia lietuviška duona gaunama

SILVER BELL BAKING CO.

Sav.

A. RADŽIŪNAS

PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS

STagg 2-5838

38-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE

John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

SAUGOKIME SVEIKATA

Gydytojai tirdami gyventojų mitybą, įsitikino, kad riebalų suvartojama žymiai daugiau, netu reikėtų. Gyvenimo būdas taip pat pasikeitė, darbas tapo mechanizuotas, protinis, fizinių pastangų jam atlikti reikia mažiau, o mitybą vis gausėja ir neretai virsta išelkvojamos energijos kieki. Čia ir iškyla rimta problema -- apsaugoti žmonių sveikatą nuo organizme nuolat besikaupiančių maisto medžiagų bei jų apykaitos produktų ir dėl to kylančių ligų, kurių tarpe ypač svarbios nutukimas ir širdies-kraujagyslių ligos.

Išvairių mokslininkų atlikti socialiniai-ekonominiai tyrinėjimai rodo, kad tarp smarkaus širdies-kraujagyslių susirgimų padažnėjimo ir žmonių mitybos, ypač riebalų suvartojimo, yra glaudus ryšys. Tiesa, daug ginčijamasi dėl aterosklerozės kilmės.

Nėra abejonės, kad psichiniai faktoriai (įtemptas darbas, nervinimas, pykčiai, nepakankamas poilsis), hormoniniai sutrikimai, fizinio darbo ir judėjimo stoka, rūkymas, turi didelę reikšmę šiai ligai atsirasti, tačiau mityba, kaip rodo paskutinių metų tyrimai, vaidina taip pat svarbų vaidmenį.

Tautose, kurios mažai vartoja riebalų, ateroskleroze serga rečiau. Cholesterolio kiekis į senatvę jų gyventojų kraujyje beveik nepadidėja. Argi tai nerodo, kokią svarbią reikšmę turi gyvenimo būdas ir mityba?

Tyrimais taip pat nustatyta, kad gyventojų mityboje pagrindinis cholesterolio šaltinis yra riebi kiaušiena ir nenugriebtas pienas. Nors maisto cholesterolis nėra vienintelis cholesterolio šaltinis organizmui (jį organizmas sugeba pasigaminti ir iš kitų maisto medžiagų, ypač jei jų gauna per daug), tačiau daug cholesterolio turinčių produktų vartoti nepatartina. Padidinto riebumo piene cholesterolio kiekis beveik dvigubėja. Todėl reikėtų rimtai galvoti, kaip padaryti, kad gyventojai daugiau vartotų lieso pieno ir jo produktų.

Svarbus ir dar vienas faktas, būtent: riebalai riebalams nelygu. Riebalai, ku-

rių sudėtyje daug esencialinių nesočiųjų riebalinių rūgščių arba vitamino F (tai įvairūs aliejai), ne tik nedidina, bet padeda normalizuoti cholesterolio kiekį kraujyje. Pieno riebaluose šių rūgščių nedaug, sviesoje -- 4 proc., o saulėgrąžų aliejuje -- jų 60 proc.

Iš to, kas pasakyta, nereikia daryti išvados, kad visiems reikia atsisakyti sviesto ir riebaus pieno. Pieno riebalai vertingi, juose yra ištirpusių vitaminų A ir D, jie lengvai virškinami ir įsisavinami, skanūs. Todėl vaikams, sportininkams ir fizini darbą dirbantiems asmenims jie tinka. Tačiau protini, sėdimą darbą dirbantieji ir visi vyresnio amžiaus žmonės jų kiekį turi riboti.

Ar visi žino, kaip svarbu tinkamai maitintis, kam kokie produktai tinka? Tikriausiai ne. Todėl daugiau reikėtų raštų mitybos klausimais, o jos lietuvių kalba, deja, išleidžiama per mažai.

Vyresnio amžiaus žmonėms linkusiems tukti mityba privalėtų būti nustatyta ir planingai organizuota moksliniais pagrindais; valgiaraščiuose nurodomi kalorijų, baltymų, riebalų, vitaminų kiekiai, kuriuos gausus žmogus, suvalgęs tą ar kitą patiekalą arba net visus pusryčius ir pietus. Tokiu būdu vyresnio amžiaus žmonės, pasitarę su gydytojais, mitybos specialistais, patys galėtų reguliuoti savo maitinimą.

B. JUKTONIENE
Medicinos mokslų kandidatė

PAGALBA ASTMA SERGANTIEMS

Astma sergantiems pagalba iš Anglijos pasiekė Ameriką. Tai Disodium Gromoglycate. Apie jį plačiai rašo Medical World News. Dusulys, alerginės kilmės, šiuo naujuoju vaistu palengvinamas. Anglijoje naudojamas nuo 1965 m. Jis naudojamas specialiu įkvėpjamu aparatu vaistams įtraukti į plaučius. Amerikoje tuos vaistus pradėjo naudoti kinietė gydytoja Joyce Chen, John Hopkins ligoninėje Baltimorėje. Anglijos vaistams kontroliuoti įstaiga 1967 m. tuos vaistus pripažino naudotinu vardu INTAL. Amerikoje, kaip bandomą vaistą, gamina Hazleton Laboratories, Falls Church, Virginia.

HUMORAS

SEIMOS PASLAPTIS

ZMONA: Žinai, Vlada, aš visiškai įsitikinusi, jog žmogus kilo iš beždžionės!
VYRAS: Tsss! Neišduok, pagaliau, savo šeimos paslapčių!

IRGI LOGIKA

- Petreli, kodėl trauki katiną už uodegos?
- Bet ką jūs, mamyt! Aš tik laikau uodegą, o jis pats traukia!

VALGYKLOJE

- Padavėja, tame kiaušinyje jau tupi viščiukas!
- Tučiuojau atnešiu peili ir sakutes!

Phone: Aplegate 7-9604 WE DELIVER

HYLAND WINES & LIQUORS STORE, INC.
L 1578

256 JAMAICA AVENUE
Bet. Hendrix & Van Siclen
BROOKLYN 7, N. Y. P. IKALOWYCH

CARPENTER
CABINET MAKER
CUSTOM BUILT
CABINETS

• BOOKCASES • ANTIQUE REPAIRING
FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

Republic
LIQUOR STORE

JUOZAS BRUŽINSKAS
Vedėjas

322 Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 7-2089

PETER'S
Bar & Grill

Sav.
PETRAS KADAS

Jauki vieta įvairūs gėrimai.

Graži salė pobūviams bei susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ ATŠILANKANT

459 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas:
EVERgreen 4-8698

Didžiulis, tradicinis

“Lietuvos Atsiminimu” RADIJO ir “RŪTOS” PIKNIKAS

rengiamas New Jersey lietuviams, įvyks

**Sekmad. 1968 m.
rugsėjo (Sept.) 8 d.**

ROYAL GARDENS PARKE

990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J.

Pikniko pradžia 1 val. p.p. Programa 3 val. p.p.

Šokiai 4 val. p.p. Įėjimas \$1.50

Šokimo kontestai, išlaimėjimai, kiti įvairumai,
lietuviškų valgių bufetas.

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT!

Visus maloniai kviečiame!

Bus iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo 50 metų sukaktis!

JUOZO BANDŽIUKO Baras ir Restoranas

Čia vaišinsitės ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais — alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

110-12 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. B46-9286

EKONOMIKA

Atkelta iš 5 psl.

Kaunas dabar pusantro karto didesni negu jle buvo prieš karą, o Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys net du su puse karto.

Autoriaus teigimu, Lietuvos industrializavimas vyksta šiomis pagrindinėmis kryptimis: a) vystomos šakos, bestremiančios vietinėmis žaliavomis; statybinų medžiagų ir maisto pramonė; b) kuriamos ir vystomos šakos, reikalaujančios palyginti daug kvalifikuoto darbo ir maža žaliavų; metalo apdirbimas, prietaisų pramonė, baldų pramonė. Pastaruoju metu ypač sparčiai vystoma chemijos pramonė. Nuo 1958 iki 1966 metų jos gamyba padidėjo devynius kartus.

DABAR IR ANKSČIAU

Autoriaus teigimu, 1965 m. tiek galvijų ir kiaulių, tiek ir žemės ūkio produktų gamyba viršijo prieškarinį lygį. Maždaug pusė kiaulių ir galvijų yra privačioje nuosavybėje. Iš 100 ha naudmenų buvo gauta 70,5 centneriai mėsos ir riebalų (1 ct -- 100 kg -- 220 svarų), bei 539 ct. pieno. 1939 m. šie skaičiai buvę: 45 ct. mėsai ir riebalams ir 270 ct. pieno.

Zemės ūkio našumą dar rodo produkcijos kiekis tam tikram žemės plote, paversstas į piničius. 1939 m. iš 100 ha naudmenų buvo gauta 217 rublių bendrosios žemės ūkio produkcijos lyginamosiomis kainomis, o 1965 -- 296 rb. Vienoje lentelėje parodoma, kiek svarbiausių maisto produktų reikia Lietuvos gyventojui per metus, kiek jis jų suvartojo 1939 ir 1965 bei

kiek tų pačių produktų suvartojo amerikiečiai 1962 m.

REIKIA

Pieno ir pieno produktų.....	483	kg
Mėsos.....	72	kg
Kiaušinių (vienetais).....	176	
Cukraus.....	26	kg
Duonos ir duonos produktų.....	120	kg
Bulvių.....	164	kg

SUNAUDOTA LIETUVOJE

	1939 m.	1965 m.
Pieno.....	240	390
Mėsos.....	41	61
Kiaušinių.....	50	174
Cukraus.....	11,5	31
Duonos.....	194	128
Bulvių.....	244	299

SUNAUDOTA AMERIKOJE

Pieno.....	290	kg
Mėsos.....	102	kg
Kiaušinių.....	313	vienetai
Cukraus.....	44	kg
Duonos.....	77	kg
Bulvių.....	47	kg

GIRIA SAVO

Bendrai reikia pasakyti, kad autorius, jaunas ekonomistas ir kompartijos narys, kiekvieną smulkmeną, o ir bendrai Lietuvos ūkio pažangą, pavaizduoja kaip partijos nuopelną ir pasaulyje, nerėgėta dalyką. Nežiūrint to, knygoje yra daug vietų, kurios kelia abejonių dėl partijos neklaidingumo ir jos idėjų originalumo.

Vienoj vietoj Jablonskis tvirtina, kad "darbo našumo kėlimas turi pralėkti darbo užmokesčio didėjimą". Bet

Pirmasis Kauno "dangoraižis" prie buv. Karo muziejaus sodelio. Čia seniau buvo Vainikaitių rūmai, kurie buvo vokiečių susprogdinti karo metais.

Juk tie, kurie skaitė Markso "Kapitalą" žino, jog tokiu būdu "piktieji kapitalistai apiplėšia darbo klasę" ir sukuria taip vadinamą viršvertę. Taigi komunizmas nieko naujo šiame "išnaudojime" neišnešė, o tik pakeitė vieną išnaudotoją kitu. Yra labai daug liudininkų, kad partinis kapitalizmas daug labiau apiplėšė darbininkus ir valstiečius negu bet kokia kapitalizmo forma XX amžiaus Vakarų pasaulyje.

Dėl sistemų pranašumo, tai galima palyginti ir abi Vokietijas. Viena vystėsi kapitalizmo, kita "socializmo" sąlygose. Na ir tegu gi autorius nuvažiuoja kad ir į Berlyną ir pavaikšto abipus Brandenburgo vartų. Jis ten pamatys, kuri "sistema" pranašesnė. Komunizmo laimėjimai remiasi ne Markso ar Lenino dogmomis, bet nepaprastai turtingais žemės plotais, kuriuos rusai valdo. Vakarų technikos ir darbo metodų nukopijavimas jiems leidžia tuos turtus eksploatuoti. Ir jeigu rusai iki šiol nepasivijo Amerikos, tai tik partijos kaltė, kuri tenyktį gyvenimą diriguoja. Objektivos sąlygos tam pasivijimui seniai įmanomos.

Panevėžy veikia mokykla, kurioje mokomasi, kaip gražiau apipavidalinti žmonės aplinką, parinkti skoningas vaizdines reklamos priemones; suorganizavo miesto komitetas.

MUMS RAŠO

Aš grįžtu namo iš kurių būvau pašitraukęs, kal neapykantos pilni žmonės pradėjo brautis į mūsų pastogę. Grįžkime. Ukis reikalingas darbininkų, be kurių išsisems aruodai ir pakriks namai.

Si sena sąmanota bakūzė, kuri per 50 metų išmokė mus myleti tėvynę Lietuvą ir gerbti jos žmones, ar jie gyvenimo laisvėje ar buvo pavergti. Gyvendami laisvėje nepamirškime ir Lietuvoje likusiųjų, ypač jaunimo. Bendraukime su jais. Juk ir su carų paversta Lietuva bendravome. Tada niekam neatėjo mintis, kad dėl mūsų bendravimo pasaulis amžiams rusams pripažins Lietuvą.

O šandien? "Nesikalbėkime su atvykstančiais iš Lietuvos nes Washingtonas gali pripažinti Lietuvą rusams!" Iš kur atsirado tokia keista baimė, sunku pasakyti. Nebijokime. Ir prašomas Washingtonas nepripažins Lietuvos rusams! Washingtonas nenori plačios ir galingos Rusijos.

Todėl meskime tą keistą baimę, suartėkime su lietuviais Lietuvoje ir kalbėkime su atvykstančiais. Patarime kime drąsiau ir garsiau pasisakyti, kad smurtu pagrobta protėvių žemė priklauso mums. Tegul pasaulis mato, kad žmogus nėra avinėlis, kuris piaunamas tylai.

Zmogaus įstiknimas nėra uola, kurios nebūtų galima pajudinti. Šandieninis Lietuvos gyvenimas, jos laisvės netekimas, verčia mus keisti savo nuomones jos labui.

Ant šios žemės kamuolio mes nieko neturime, tik vieną tėvynę Lietuvą. Neturime nei kolonijų, nei salų, nei užgrobtų žemių. Mūsų sąžinė rami, rankos švarios, todėl drąsiai galime sakyti: Šalin rusiškas imperializmas iš mūsų tėvynės Lietuvos! Bet artėkime su savo kraujo broliais Lietuvoje!

J. SIAUCIŪNAS
Ellenville, N. Y.

Gerb. Tysliaviene,
Siunčiu prenumeratos mokėstį ir \$100 auką. Žinau, kad parama jums labai reikalinga.

Seniau šią sumą kasmet skirdavau įvairioms organizacijoms: ALTu, Bendruomenei, BALFu ir kt. Bet matydama, kaip laisvintojai ir kiti vaduotojai elgiasi su Vlenybe, šiemet nutariau juos "boikotuoti".

Sveikinu, kad tebeleidžiote Vlenybę ir nuširdžiai linkiu, kad sustiprėtų. Tuo tarpu prašau mano pavidės neskelbti, nes nenoriu, kad tie pikti žmonės mane vėl užpultų, nurodydami kur ir kiek savo uždirbtų pinigų turėčiau skirti. Apie tai Vlenybei parašysiu atskirai, kadangi ir kiti Jūsų skaitytojai mūsų mieste skundžiasi, jog jie prašomi Vlenybės neremti.

Geriausias sėkmės! J. N.
Los Angeles, Cal.

VIENYBĖ atlieka įvairius spaudos darbus. Kreipkitės.

HAVEN REALTY

INSURANCE TRAVEL AGENCY MUTUAL FUNDS

Perkant - Parduodant Namus ar Išnuojant Butus
Apraudos

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, - kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

BILETAU PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS I VISAS PASAULIO VIETAS.

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

VYT. BELECKAS
Savininkas

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. Evergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

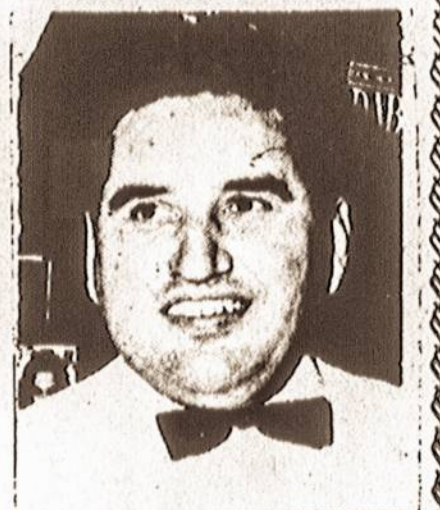
Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS IRKLUOTOJAI LAIMI

Vilniaus Žalgirio aštuonvietė valtis ir toliau skina pergales. Laimėjusi stiprios sudėties varžybas V. Vokietijoje, ji stojo į kovą Luzernoje, Šveicarijoje. Čia vilniečiai susitiko su stipriausiais Europos irkluotojais. Rungtyniaujant Raudonąjame ežere, Žalgiris vėl nusinešė dvi pergales, įveikdamas visus savo varžovus ir užsitikrino kelionę į Meksikos olimpiadą. Rungtynėse Luzernoje Sov. Sąjungą aštuonviečių valčių varžybose atstovavo tik vienas Žalgiris. Jis gavo pasipirties iš savo rimčiausių konkurentų -- Maskvos klubo du geriausius irkluotojus, kas dar labiau padidino Žalgirio galimybes iškovoti medalius Meksikoje. Buvę aštuonvietės nariai: V. Briedis ir V. Priedinis dabar varžysis dvivietėje valtyje ir jie turi taip pat nemažą galimybių patekti į Meksikos olimpiadą.

Europos Lietuvis, rašydamas apie Žalgirio ankstesnę

pergalę (V. Vokietijoje), pažymėjo: "Šis Žalgirio laimėjimas suprantama, plačiai nuskambės per pasaulio spaudą. Trijų milijonų tautos irkluotojai sausiai sutasė šimtamilijoninių tautų irkluotojus ir išsinešė pergale. Fed. Vokietijos treneris Karl Adam spaudos atstovams, pareiškė, kad irkluotojai iš Lietuvos praėjusiais metais jau du kartus sausiai apbluostė vokiečius".

LIETUVIAI S. SAJUNGOS KREPSINIO RINKTINĖSE

Be M. Paulausko, kuris yra pagrindinis S. Sąjungos vyrų rinktinės dalyvis, jaunių rinktinėje žaidžia du lietuviai -- S. Patkauskas ir R. Girskis. Pirmasis žaidė dideliame krepšinio turnyre Minske, kur S. Sąjungos jaunieji užėmė I vietą. Maskvoje vykusiose tarptautinėse rungtyne su Suomijos jauniais (žaista du kartus) prie S. Patkausko dar prisidėjo ir R. Girskis. Galimas daiktas, jog šie lietuviai atstovaus S.

Vilniaus "Žalgirio" aštuonvietės irkluotojai ir toliau skina pergales.

Sąjungą trečiose Europos jaunių pirmenybėse Ispanijoje.

Aukso medalį laimėjo Vilniaus Kibirkšties krepšininke Zita Bareikytė, kuri žaidė S. Sąjungos moterų rinktinėje Europos pirmenybėse Italijoje. Jos atstovaujama komanda nepatyrė nė vieno pralaimėjimo ir devintą kartą tapo Europos čempionėmis.

PASIZYMEJĘ LIETUVOS SPORTININKAI

V. Jaras, S. Sąjungos sudėtyje dalyvavo trijų valstybių lengvosios atletikos varžybose (S. Sąjungos-Lenkijos-Rytų Vokietijos). Disko metime jis aplenkė abu lenkus ir liko ketvirtuoju.

V. Burkauskaitė yra viena Lietuvos plaukikių, kurios vardas minimas ir už Lietuvos ribų. Per Rostoke (R. Vokietija) įvykusias tarptautines varžybas ji laimėjo dvi pirmąsias vietas -- 100 ir 200 m. krūtine. Taip pat ji gavo aukso medalį ir už plaukimą 4 x 100 kombinuotoje estafetėje. Iš Rostoko ji vyko į Sofiją dalyvauti Pasaulinėse jaunimo ir sporto festivalio žaidynėse.

Lietuvos boksininkai laimėjo 3 medalius S. Sąjungos bokso pirmenybėse. Lenkų kilmės vilnietis D. Pozniakas čia iškovojo aukso medalį, Jonas Cepulis -- sidabro, o Vytautas Bingelis -- bronzos.

Kijeve įvykusiose S. Sąjungos jaunių varžybose Lietuva iškovojo 7-tą vietą su vienu komandinį prizų, 13 aukso ir daug sidabro bei bronzos medalių.

SPORTAS AUSTRALIJOJE

* Sydney įvykusiose Australijos vyrų krepšinio pirmenybėse, kuriose žaidė atskirų valstijų komandos, už ACT rungtyniavo ir lietuviai E. Palubinskas.

Colonial FOODS

109-18 JAMAICA AVE.
RICHMOND HILL, N.Y.
Telefonas - 441-1070

LIETUVIŠKI
KOLDŪNAI, SŪRIS,
GRYBAI, DEŠROS,
IMPORTUOTI VALGIAI
ALUS IR VISOKIE
GARDUMYNAI.

Kviečiame apsilankyti.

DARIUI-GIRĖNUI PAMNĖTI

Vilniaus Sporto laikraštis liepos 16 d. laidoje pirmame puslapyje paminėjo 35-sias sukaktuves nuo Dariaus-Girėno skridimo į Lietuvą. "Didinga ir tragiska mirtis. Tačiau šis skridimas, įrašęs pasaulio aviacijos istorijos knygoje Lietuvos lakunų vardą, nemirtingas. Jis išliks Lietuvos jaunimui.

kaip drąsos, ryžto ir pasiaukojimo simbolis", -- rašo Sportas. Taip pat įdėtas lakunų testamentas ir jų nuotrauka.

Lakūnus, kurie taip pat buvo geri sportininkai, paminėjo ir Svyturys Nr. 13. Čia patalpintas D. Pranckūnienės rašinys, kurio didžiąją dalį sudaro ištraukos iš Amerikoje išleistos P. Jurgėlos knygos "Sparnuoti lietuviai Darius ir Girėnas".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211
Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

The International Authority HAIR STYLIST

CONTINENTAL RAZOR HAIR CUTTING
EUROPEAN SPECIALISTS

WOLFIE'S
Complete Barber Service
3085 Fulton St., Brooklyn, N. Y.
Tel. 277-9804

DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Aptarnauja visų tikybų išpažintojus nuo 1941 m.

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Nuoširdžiam ir pilniausiam atarnavimui
Šaukite bet kuriuo laiku

DAVENPORT 6-1658

Kodis Funeral Home

63-06 FLUSHING AVE.
MABPETH, NEW YORK

AUGUST W. KODIS EDWARD A. KODIS
LICENSED FUNERAL DIRECTORS

VIENYBĖ

Stasė Mieželaitienė, poeto E. Mieželaičio žmona, atvykusi į New Yorką, Kennedy aero-uoste, gražiai sutikta būrio lietuvių. Viešnia tuojau išskrido į Čikagą pas savo seserį J. Pakeltienę. Aplankiusi gimines ir pažįstamus, Stasė Mieželaitienė kurį laiką viesės New Yorke, pirma negu grįš į Lietuvą. Jos vyras, poetas E. Mieželaitis, Amerikoje lankėsi 1961 m.

J. Valaičio nuotr.

● Pranas Bručas su šeima atostogų buvo išvykęs į Pocono kalnus, Pensylvanijoje. Neseniai ruošė "Clam bake", kuriame iš Bručo įstaigos autobusu vyko 40 asmenų.

● Alice Karvellienė rugp. 1 išskrido į Lenkiją. Lankysis Suvalkų trikampyje, Seinuose, Varšuvoje, Krokuvėje, Cens-takave ir kt. Karvellienė išskrido su kun. Liongin Topczik iš St. Matthews parapijos suorganizuota ekskursija, kurioje buvo 90 keletvių. Į Brooklyną Karvellienė sugrįžta rugp. 30 d.

● Vienybės red. E. Sulaitis su šeima atostogavo Union Pier, Mich., kur lietuviai yra įsigiję daugiau negu 70 vasarviečių. Čia savaitgaliais suvažiuoja apie 1,000 tautiečių, daugumoje iš Čikagos. E. Sulaitis Gintaro vasarvietėje rodė Lietuvoje gamintus filmus: "Kol nevēlu", "Nemuno žiotyse" ir "Lietuviškos vestuvės".

● Inž. Leonas Sušys mirė 21 d. liepos 27 d., atvykęs atostogų į Kennebunkport, Maine. Gil-lame nuliūdime liko jo žmona Julija Rajauskaitė ir kt.

Charles ir Ona Cheledenai, Philadelphia Liberty Federal banko pareigūnai, susilaukė dar pora anūkų. Dvynukus Jennifer Claire ir Christopher Joseph pagimdė Cheledenų dukra Rūta Cheleden Kerber, 1961 m. dalyvavusi Vienybės 75 m. jubiliejiniame koncerte. Jos vyras Charles Kerber dirba Liberty Federal banke.

● Rugsėjo 10 d. iš Maskvos atskris lėktuvas IL62, kuris trumpai nusileis Montrealyje, pakellui į Mexico City, kur įvyks 19-toji Olimpiada. Tuo lėktuvu skris ir Kauno Žalgirio vyrai. Jų tarpe: J. Jagelevičius, V. Sterlikas, A. Bagdonavičius, kap. Zigmantas Jukna.

Jonas ir Orfos Raudonių dukrelės Reginos krikštynų puotoje liepos 28 d. Bručo salėje. Iš kairės - Raudonio sesuo Barbora Buonacore, Raudonienė. Dešinėje Jonas Raudonis su svečiais. Kurių buvo per 50.

Australijos lietuvių veikėjas ir spaudos darbuotojas Vl. Dumčius (viduryje) Čikagoje susitinka su Vienybės red. Jonu Valaičiu ir čikagiečiu Jonu Mingėla. V. Dumčius rinko medžiagą Adelaidės lietuvių muzėjui.

E. Sulaičio nuotrauka

Mirė J. Švedas

Philadelphia, Pa. Liepos 21 d. Oxford ligoninėje, nuo apendicito priepuolio, staiga mirė Jonas M. Švedas, vietos lietuviams gerai pažįstamas visos eilės organizacijų narys ir veikėjas. Po pamaldų šv. Andriejaus par. bažnyčioje, liepos 25 d. palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse.

Pamaldas atlaikė kleb. kun. J. Degutis, asistuojamas kun. Bataučio ir kun. Neveravičiaus. Vyt. Macijauskul padidint vargonais, buv. Lietuvos operos solistė Juzė Augaitytė sugiedojo keturias giesmes, kurių tarpe buvo vellonio labai mėglama Schuberto "Ave Maria".

Gausus būrys artimųjų ir draugų vellonio palaikus padėjo į kapines. Buvo daug gėlių, kurių prisilutė ne tik lietuviai, bet ir jo kaimynai svetimtaučiai, su kuriais jis širdingai sugyveno North Philadelphiaje ar dirbo Miesto Savivaldybėje. Kiti draugai ir giminės užpirko mišių.

Philadelphiaje vellonis paliko pusbrolių J. Sirvaitį, pusseseres Josephine Gundy, Francis Lorence su šeimomis, Juzė Augaitytė ir Kazė Pliuškontienė ir keletą tolimesnių giminių. Laidotuvėms rūpinosi M. Bigenis.

J. Švedas buvo gimęs Philadelphiaje 1906 m. birželio 30 d. Trejų metų būdamas, su tėvais buvo grįžęs į Lie-

Joanna Shimkus, kilusi iš Toronto, Ont., vaidina vieną pagrindinių rolių filmoje "Zita", kurios premjera buvo New Yorke, Sutton teatre. Recenzijos apie Joanna Shimkus buvo nepaprastai geros, nors filmoje, kuri buvo susukta Paryžiuje, pastebėta daug trukumų.

tuva ir per 20 metų gyveno Lietuvoje, Žemaitijoje. 1927 m. grįžo į Philadelphiają, kurioje visą laiką ir gyveno, apie 20 metų laidotės Miesto Savivaldybėje.

Švedas dalyvavo Liet. Pašalpiname Klube, darbavosi Dariaus-Girėno skridimui remti komitete, Lietuvių Bendruomenėje (vienu metu buvo valdybos vicepirmininku) ir respublikonų klubuose. Po II Pas. karo, į Philadelphiają atsikvietė savo gimines iš Vokietijos bei padėjo šimtam Philadelphiajūn atvykusių lietuvių susirasti darbus ar butus. Būrelis dėkingų lietuvių, jo atmintimui, Lietuvių Fondul sudėjo \$175. Švedas buvo ilgametis Vienybės skaitytojas. (sn)

Lietuvoj mirė O. Jasiukynienė

Dailininkė Natalija Jasiukynaitė gavo žinią, kad Lietuvoje mirė jos motina Ona Baratinaskaitė Jasiukynienė, sulaukusi 88 m. amžiaus. Vellonė buvo kilusi iš Pilviškių, Vilkaviškio apskr. Pergyveno du pasaulinius karus. Jos vyrui mirus 1921 m. pati viena užaugino ir į mokslus išleido tris sūnus ir keturias dukras. Turėjo šešis anūkus ir tris proanūkus. Visus paliko gillame nuliūdime.

ADVOKATAS

C. A. VOKET
(VOKIETAITIS)

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.

Telefonas: NEWton 9-8620

* Uršulė Stumbris iš Woodside, N. Y. mirė rugp. 6 d., sulaukusi 70 m. amžiaus. Palaidota rugp. 10 po pamaldų Apreiškimo par. bažnyčioje, Kalvarijos kapinėse, aptarnaujant S. Aromiskio laidotuvių įstaigai. Liko gimintaitė Rožė Venskus.

J. Valaičio nuotr.